Výročná správa 2015

Únia nevidiacich
a slabozrakých Slovenska

Únia nevidiacich
a slabozrakých Slovenska

Výročná správa 2015

Táto publikácia spĺňa zásady jasnej tlače. Ide o metódy sprístupňovania tlačených textových informácií ľuďom so zrakovým postihnutím. Dodržiavanie zásad jasnej tlače je však prospešné aj pre širokú verejnosť, napríklad pre seniorov či ľudí, ktorí potrebujú v texte rýchlo nájsť potrebnú informáciu.

V partitúre ÚNSS nenájdete pomlčky

Každé z našich oddelení, každé z 8 krajských stredísk, každá z 65 základných organizácií Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska hrá vlastný part. Raz pianissimo, inokedy fortissimo, raz drží melódiu jeden, inokedy druhý. Ale už štvrťstoročie ako orchester hráme spoločne veľkú symfóniu pod vedením jediného dirigenta – snahy pomôcť ľuďom so zrakovým postihnutím viesť plnohodnotný život. Už 25 rokov obhajujeme záujmy nevidiacich a slabozrakých, pomáhame pri vytváraní podmienok pre ich všestranný rozvoj, poskytujeme im špecializované sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu.
ÚNSS si počas roka 2015 viacerými podujatiami pripomínala svoje krásne 25. narodeniny. Tradičné aktivity, ako sú dni otvorených dverí krajských stredísk, Súťaž v čítaní a písaní Braillovho písma, rôzne projekty, ale najmä Biela pastelka, sa preto obliekli do neobvyklého šatu. Pre 14. ročník tejto verejnej zbierky sme jej vybrali hokejový dres, ale ozvláštnili sme ju aj ďalšími neprehliadnuteľnými novinkami.
Samozrejme, nielen oslavami sme boli živí. Všemožne sme sa usilovali podporovať zlepšovanie kvality života ľudí so zrakovým postihnutím vo všetkých oblastiach. Za jeden z najväčších úspechov roka 2015 považujeme vytvorenie legislatívneho základu pre prvý nezávislý mechanizmus na kontrolu plnenia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím schválením zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím, na ktorého tvorbe sme sa podieľali. Úlohou komisára je zabezpečovať ochranu práv ľudí so zdravotným postihnutím a dohliadať na ich dodržiavanie.
Špeciálnu pozornosť sme venovali deťom a mládeži. Vďaka partnerom sa nám podarilo zakúpiť binokulárne autorefraktometre, prístroje na meranie zrakových parametrov detí v predškolskom veku, aj do tých našich krajských stredísk, v ktorých zatiaľ chýbali. Program Zdravé oči už v škôlke sme tak rozšírili na celé územie Slovenska. Prínos tejto aktivity ocenila Nadácia Orange svojou cenou, a to udelením 3. miesta v kategórii Sociálna inklúzia. U mladých sme podporovali najmä rozvoj voľnočasových aktivít. Dnes, takpovediac v zrelom veku, si totiž uvedomujeme, že naša budúcnosť je práve v ich rukách. Na jeseň 2015 sme preto spustili významný medzinárodný projekt pod názvom Aktivizácia mládeže – dlhodobá ambícia (YALTA). Jeho cieľom je vyškoliť mladých lídrov v oblasti integrácie a inklúzie ľudí so zrakovým postihnutím.
Svoje sólo si však vychutnali aj fotografická súťaž Cesta svetla s putovnou výstavou, hudobná prehliadka zrakovo postihnutých interpretov, Deň bielej palice, časopis OKAmih a mnoho ďalších. Pomlčky neboli ani v notovom zápise Oddelenia prevencie architektonických a dopravných bariér či Centra technických a informačných služieb. Nikde. Žiadna. Už 25 rokov hráme bez pomlčky. Stále pod tou istou taktovkou - pomáhať ľuďom so zrakovým postihnutím viesť plnohodnotný život.

Branislav Mamojka
predseda ÚNSS

Tatiana Winterová
riaditeľka ÚNSS

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

ÚNSS je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

Naším poslaním je:

- obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia;
- aktivizácia ľudí so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb a na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti;
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach ľudí so zrakovým postihnutím tak, aby boli vnímaní ako prirodzená súčasť spoločnosti;
- sociálne poradenstvo, sociálna prevencia, sociálna rehabilitácia a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb.

Najčastejšie očné ochorenia

Diabetická retinopatia

Katarakta – šedý zákal

Šikmý astigmatizmus

Hemianopsia

Odlúpenie sietnice

Glaukóm – zelený zákal

Pigmentová retinopatia

Vekom podmienená degenerácia makuly

Organizačná štruktúra

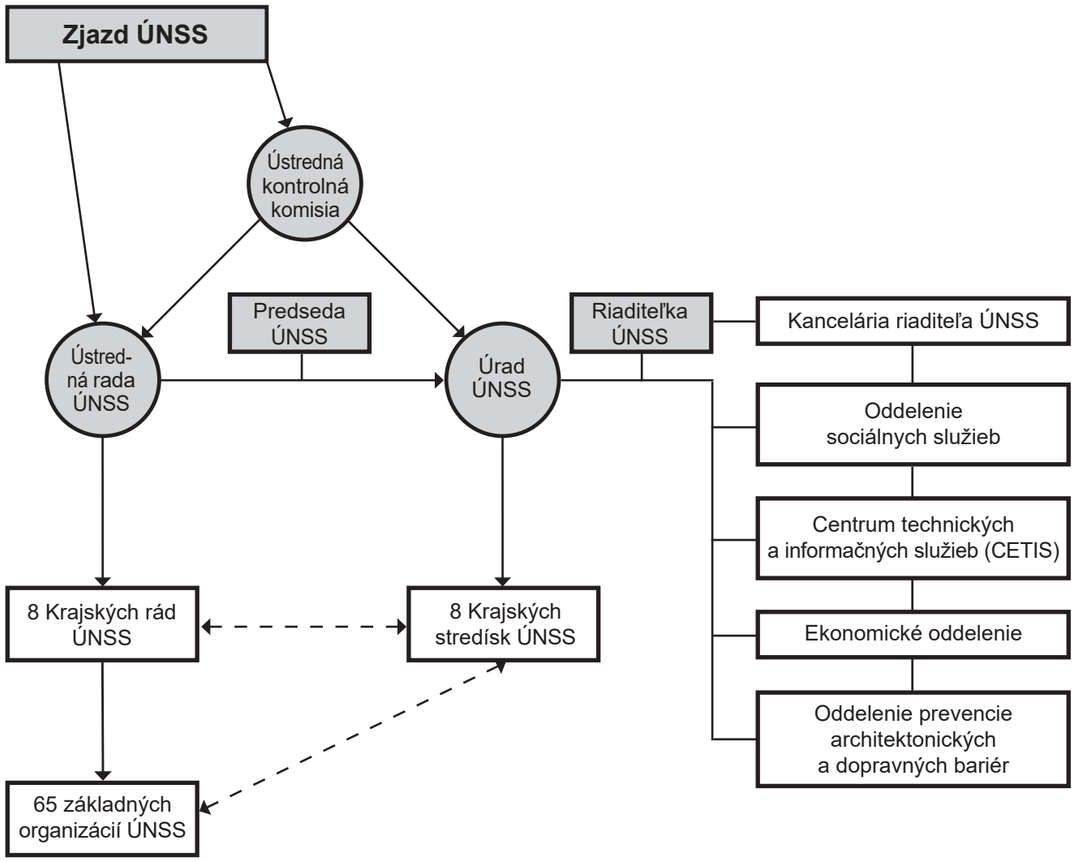

Kontakty

Názov organizácie:	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Sídlo organizácie:	Sekulská 1, 842 50 Bratislava
Identifikačné číslo (IČO):	00683876
Organizačná forma:	občianske združenie
Dátum založenia:	7. apríla 1990
Zložka MV SR:	VVS/1-909/90-32-10
Ústredná rada ÚNSS:	
predseda:	Branislav Mamojka
prvý podpredseda:	Milan Měchura
podpredsedovia:	Renata Oláhová, Josef Zbranek
členovia:	Milan Antal, Ervína Balašková, Imrich Bartalos, Ján Cesnek, Vladimír Cintula, Mária Danielová, Marek Hlina, Jozef Hlubovič, Jana Jakubejová, Ladislav Klešč, Jozef Kopaj, Nadežda Muščíková, Milan Sabovik, Milota Stroončeková, Václav Trnka
Ústredná kontrolná komisia ÚNSS:	
predsedníčka:	Mária Zubáková
členovia:	Edita Križanová, Ľudmila Kubašová, Jana Pribulová, Vladimír Zán
Úrad ÚNSS:	
riaditeľka:	Tatiana Winterová
zástupkyňa riaditeľky	Zuzana Rovňáková
kontakt:	Sekulská 1, 842 50 Bratislava tel.: 02/69 20 34 20, 02/69 20 34 30, fax: 02/69 20 34 47 e-mail: unss@unss.sk, web: www.unss.sk

Kto sú naši klienti

Oči sú naším najdôležitejším zmyslom a až 80 % informácií z vonkajšieho prostredia získavame pomocou zraku. Následkom hoci len minimálneho poškodenia jednotlivých častí oka môže byť zníženie zrakovej ostrosti alebo obmedzenie zorného poľa, ktoré vedie k zhoršeniu videnia, alebo dokonca k strate zraku. Bez jeho dokonalého fungovania môže byť náš život a každodenná existencia významne obmedzená, nie však nemožná. Narušením činnosti jedného analyzátora dochádza totiž k vytvoreniu nových vzťahov medzi ostatnými analyzátormi. Dôsledky zrakového postihnutia vo výraznej miere ovplyvňuje nielen druh a stupeň postihnutia, ale aj vek, v ktorom k nemu došlo.
Našou hlavnou klientskou skupinou sú zrakovo postihnutí. Môžeme ich členiť do 4 kategórií, v rámci ktorých existuje široká individuálna variabilita.

- **Nevidiaci** – ľudia s najťažším stupňom zrakového postihnutia. Pri úplnej strate zrakového vnímania človek nerozlišuje svetlo a tmu, neprijíma žiadne svetelné podnety. Za nevidiacich pokladáme aj tých, ktorí majú zachovaný svetlocit, t. j. sú schopní vnímať maximálne svetlo, nedokážu však lokalizovať jeho zdroj.
- **Prakticky nevidiaci** – ľudia s najťažšou slabozrakosťou. Môžu byť schopní vnímať svetlo, obrysy a tvary predmetov, zrakom rozoznávať prsty ruky tesne pred očami, ale ani s najlepšou možnou korekciou nedokážu využívať zrak ako dominantný a jediný analyzátor pri práci, orientácii v priestore a v získavaní informácií. V bežnom živote je pre nich zrak prakticky nevyužiteľný.
- **Slabozrakí** – ľudia s natoľko zníženou ostrosťou videnia, že aj s najlepšou možnou korekciou majú problémy s vykonávaním zrakovej práce. Ich schopnosti vizuálneho vnímania sú obmedzené a deformované, zrakom prijímajú zo svojho okolia neúplné a skreslené informácie. Majú síce vážne poškodený zrak, ale disponujú jeho užitočnými zvyškami, ktoré sa pri správnej reedukácii dajú efektívne využiť.
- **Osoby s poruchami binokulárneho videnia** – ľudia s poruchou funkčnej rovnováhy a fyziologickej spolupráce pravého a ľavého oka. Hovoríme o skupine s tupozrakosťou, škuľavosťou a monokulom. Tupozrakosť sa prejavuje rozdielom v zrakovej ostrosti pravého a ľavého oka. Človek podvedome potláča obraz prijímaný z horšie vidiaceho oka, aby nedošlo k narušaniu získavaných vizuálnych podnetov. Škuľavosť je porucha rovnovážneho postavenia oboch očí. Človek ich obe súčasne nedokáže fixovať na jeden bod, ich postavenie je asymetrické. V oboch prípadoch ide spravidla o reparabilné poruchy. Monokulus je diagnóza, pri ktorej hovoríme buď o slepote na jedno oko, alebo o jeho úplnej absencii.
- **Osoby s kombinovaným postihnutím** – ľudia, u ktorých sa vyskytuje viacero postihnutí, resp. kombinácia postihnutia a poruchy, chyby či narušenia. Ide o veľmi heterogénnu skupinu. Osoby s viacnásobným postihnutím sa našimi klientmi stávajú vtedy, ak je súčasťou diagnózy akýkoľvek druh či stupeň zrakového postihnutia.

Keďže zrakové postihnutie ovplyvňuje život a každodennú existenciu nielen samotného zrakovo postihnutého, ale aj jeho rodiny, priateľov, školy či zamestnávateľa, naším klientom sa stáva celé jeho sociálne prostredie. Cielene sa usilujeme poskytnúť takú pomoc, ktorej základom je čo najväčšia minimalizácia priamych, ale aj nepriamych dôsledkov trvalého alebo dlhodobého zdravotného postihnutia. Naším zámerom je človeku so zrakovým postihnutím pomôcť dosiahnuť a následne si udržať najvyššiu možnú úroveň samostatnosti vo všetkých oblastiach života. Iba tak sa môže stať samostatným a nezávislým.

Sociálne služby pre ľudí so zrakovým postihnutím

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska poskytuje široké spektrum sociálnych služieb pre osoby so zrakovým postihnutím. Konáme tak na základe vydania rozhodnutia MPSVaR o udelení akreditácie na odborné činnosti a následného zapísania do registra poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavským samosprávnym krajom.
Uvedené druhy činností sú poskytované v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska poskytuje nasledujúce druhy sociálnych služieb:

- základné sociálne poradenstvo
- **špecializované sociálne poradenstvo**
- **sociálnu rehabilitáciu**
- sprievodcovskú a predčitateľskú službu
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
- požičiavanie pomôcok

Sociálne služby poskytujeme všetkým klientom bezplatne, prevažne individuálnou formou či už ambulantne (na pracoviskách ÚNSS), alebo terénne (v domácom prostredí klienta). Skupinové formy využívame pri vyrovnávaní sa s postihnutím, pri motivácii klientov pre ďalšiu aktivitu a pri zvládaní sociálno-komunikačných zručností. V roku 2015 sme ambulantné služby poskytovali na 65 poradenských miestach v rámci celého Slovenska.

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia

V rámci poskytovania **špecializovaného sociálneho poradenstva** pomáhame riešiť problémové situácie pri:

- vyrovnávaní sa s postihnutím
- orientácii v sociálno-právnej legislatíve
- výbere kompenzačných a optických pomôcok
- uplatnení sa na trhu práce, získaní alebo udržaní zamestnania
- adaptácii v sociálnom prostredí
- úprave fyzického prostredia

Nezanedbateľnou skupinou prijímateľov špecializovaného sociálneho poradenstva sú, pravdaže, aj rodičia detí so zrakovým postihnutím, ktorých navyše oboznamujeme aj s vhodnými a dostupnými možnosťami vzdelávania, a to od tých najnižších stupňov.

Samostatnosť a nezávislosť človeka so zrakovým postihnutím podporujeme sociálnou rehabilitáciou. Prostredníctvom nácvikov a tréningov pomáhame získavať a rozvíjať zručnosti v nasledujúcich oblastiach:

- nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (chôdza s bielou palicou, so sprievodcom, s využitím zvyškov zraku, s vodiacim psom)
- nácvik sebaobslužných činností (varenie, upratovanie, osobná hygiena)
- nácvik práce s kompenzačnými a optickými pomôckami
- nácvik komunikačných zručností (výučba Braillovho písma, klávesnicových zručností, podpisovania a sociálno-komunikačných zručností)
- nácvik práce s technicky náročnými pomôckami (počítačom upraveným pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím)

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
Základné sociálne poradenstvo	34	42	60
Špecializované sociálne poradenstvo	**2274**	**8708**	**11427**
Sociálna rehabilitácia	**1085**	**3597**	**7671**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	112	247	686
Požičiavanie pomôcok	30	42	47
Výcvik používania pomôcky	24	262	1093
Celkový súhrn	**2356**	**12898**	**20984**

*Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet tých, s ktorými sme počas roka 2015 pracovali, niektorým sme poskytli viacero typov služieb.

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**2274**	**8708**	**11427**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	197	241	233
	Sociálno – právne	1692	3710	4885
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	1698	3320	4356
	V oblasti vzdelávania	90	191	272
	V oblasti zamestnávania	62	117	145
	Pre sociálne prostredie	408	876	1184
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	132	184	257
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	42	69	95

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**1085**	**3597**	**7671**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	137	485	1343
	Sebaobsluha	121	270	573
	Nácvik práce s optickými pomôckami	541	763	1108
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	459	841	1494
	Komunikácia	100	867	2300
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	53	371	853

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	hodiny
Ambulantná služba	2142	9303	12367
Terénna služba	842	3536	8415
Pobyt	55	59	202
Spolu	**2356**	**12898**	**20984**

V priebehu roka 2015 60 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 40 % muži. Najväčšiu skupinu (67 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Odborné služby pre našich klientov v roku 2015 poskytovalo spolu **30 sociálnych pracovníkov/poradcov a sociálnych pracovníkov/poradcov - inštruktorov sociálnej rehabilitácie**. Ich počet sa v priebehu kalendárneho roka menil, všetci však spĺňali kvalifikačné a odborné predpoklady na vykonávanie sociálnych služieb dané zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je držiteľom akreditácie na **Kurz inštruktorov sociálnej rehabilitácie**. Ide o vzdelávací program zacielený na potreby odbornej praxe v oblasti sociálnej rehabilitácie pre ľudí so zrakovým postihnutím. Umožňuje nám účinne udržiavať vysokú odbornosť vlastných zamestnancov. V roku 2015 sa nám tento vzdelávací program podarilo rozšíriť o piaty modul vzdelávania – oblasť informačných technológií pre zrakovo postihnutých.

V súčasnosti Kurz inštruktorov sociálnej rehabilitácie obsahuje päť modulov:

- Kurz priestorovej orientácie a samostatného pohybu
- Kurz sebaobsluhy
- Kurz čítania a písania Braillovho písma
- Kurz zrakovej terapie
- Kurz inštruktora informačných technológií pre zrakovo postihnutých

Sociálne služby a rok 2015

Poskytovali sme ich prostredníctvom siete **krajských stredísk**, ktoré sa nachádzajú v každom z krajských miest na Slovensku. Základom našich služieb je ich komplexnosť a prispôsobenie individuálnym potrebám človeka so zrakovým postihnutím. Sme totiž presvedčení, že ľudia so zrakovým postihnutím majú právo na kvalitné sociálne služby, ktoré im umožnia osobný rozvoj, budú odpoveďou na ich potreby a tým prispejú k naplneniu ich života v rodine, komunite a spoločnosti.
Za dôležitý moment v neustálom rozvoji kvality nami poskytovaných sociálnych služieb považujeme realizáciu série monitoringov v rokoch 2013 - 2014. Stanovili sme si dva ciele: zmapovať reálny stav vytvoreného systému poskytovania sociálnych služieb na jednotlivých krajských strediskách ÚNSS a zistiť úroveň dodržiavania zavedených Štandardov kvality poskytovania sociálnych služieb v ÚNSS. Vychádzajúc z týchto priorít boli pripravované aj školenia odborných zamestnancov krajských stredísk. Zameriavali sa na zlepšenie diagnostiky zrakovo postihnutého klienta, na jeho motiváciu pre rehabilitačný proces a na špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. Začali sme aj s realizáciou prvej časti akreditovaného vzdelávania inštruktorov informačných technológií pre zrakovo postihnutých, ktorí bude pokračovať aj v roku 2016.
Od roku 2014 pracujeme s Informačným systémom evidencie klientov. Významne sa tým skvalitnila spisová dokumentácia a vyhodnocovanie potrieb a dopytu po službách, ktoré ľuďom so zrakovým postihnutím poskytujeme.

Ciele a aktivity na nasledujúci rok

V roku 2016 plánujeme pokračovať v rozpracovaní a doplnení Metodických materiálov vychádzajúcich z Prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov a aktualizácii Štandardov kvality sociálnych služieb v ÚNSS.

So zreteľom na efektivitu Informačného systému evidencie klientov ÚNSS a Analýzy poskytovaných sociálnych služieb v ÚNSS chceme svoju pozornosť zamerať na špecifikáciu potrieb jednotlivých skupín našich klientov v závislosti od životných cyklov. Naším cieľom je pripraviť konkrétne ponuky služieb pre všetky vekové skupiny klientov ÚNSS.

Najdôležitejším zámerom na nasledujúci rok je naďalej poskytovať komplexné a kvalitné služby osobám so zrakovým postihnutím, ktoré im umožnia ich osobný rozvoj a budú saturovať ich individuálne potreby.

25- ročný príbeh ÚNSS je originálny vo svojej jedinečnosti, pôsobivý vo svojej čistote, inšpiratívny svojím obsahom. Je to vďaka vám, ktorí ste ju pred štvrťstoročím s nadšením založili. Aj vďaka vám, ktorí ste ju objavili a pochopili, že môže zmeniť váš život. A napokon aj vďaka vám, ktorí do nej prichádzate a s vami svieži vánok novej sily pomáhať napriek smiešnym platom a prekážkam.
Ivana Potočňáková, manažérka pre fundraising

Krajské stredisko ÚNSS, Bratislava

Sekulská 1
842 50 Bratislava
tel.: 02 692 034 41
e-mail: unss.bratislava@unss.sk
web: www.bratislava.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Jarmila Antalíková:** vedúca KS, sociálna poradkyňa – koordinátorka sociálnych služieb
- **Marek Hlina:** sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie (do 28.2.2015)
- **Marta Onderčínová Debnárová:** sociálna pracovníčka
- **Mária Strížová:** sociálna poradkyňa (od 23.2.2015)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné Sociálne poradenstvo	1	2	4
Špecializované sociálne poradenstvo	**283**	**637**	**613**
Sociálna rehabilitácia	**208**	**403**	**550**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	6	13	35
Požičiavanie pomôcok	3	3	6
Výcvik používania pomôcky	2	27	86
Celkový súhrn	**296**	**1085**	**1294**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**283**	**637**	**613**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	25	32	29
	Sociálnoprávne	203	239	210
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	259	319	341
	V oblasti vzdelávania	4	5	5
	V oblasti zamestnávania	9	12	7
	Pre sociálne prostredie	19	20	14
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	4	4	2
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	5	6	5

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**208**	**403**	**550**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	24	62	165
	Sebaobsluha	12	16	57
	Nácvik práce s optickými pomôckami	156	174	149
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	88	95	83
	Komunikácia	6	56	96
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	0	0	0

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	269	868	845
Terénna služba	47	217	449
Spolu	**296**	**1085**	**1294**

V roku 2015 60 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 40 % muži. Najväčšiu skupinu (82 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

Mária Strížová a Marta Onderčínová Debnárová sa ako nové zamestnankyne v priebehu 1. štvrťroka zúčastnili na Školení o kompenzačných pomôckach pre zrakovo postihnutých a na Úvodnom školení zameranom na diagnostiku zrakovo postihnutých a systém sociálnej rehabilitácie v ÚNSS. Obe absolvovali povinný test zo sociálnoprávneho poradenstva.
V apríli sa všetky pracovníčky KS zúčastnili na seminári, ktorého cieľom bolo oboznámiť záujemcov s prácou s dotykovými telefónmi pre zrakovo postihnutých, koncom mája na Celoslovenskom školení určenom odborným pracovníkom krajských stredísk ÚNSS, ktoré bolo zamerané na diagnostiku zrakovo postihnutého klienta a na jeho motiváciu pre sociálnu rehabilitáciu. V dňoch 9. – 10.7. sa za účasti našich pracovníčok uskutočnilo v Stredisku sociálnej rehabilitácie v Martine úvodné školenie. Tento dvojdňový kurz bol zameraný na sociálnu rehabilitáciu - základné sebaobslužné činnosti v kuchyni a domáce práce zrakovo postihnutých klientov. Jarmila Antalíková bola na sklonku roka účastníčkou dvoch školení. Prvé z nich prebehlo koncom novembra pod názvom Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím, druhé v dňoch 30.11. – 4.12. sa týkalo počítačovej gramotnosti. Šlo o 1. modul akreditovaného kurzu inštruktorov informačných technológií pre zrakovo postihnutých, ktorého zámerom je vyškoliť pracovníkov ÚNSS na vzdelávanie našich klientov v oblasti práce s počítačmi a špeciálnymi softvérmi. Na získanie komplexných vedomostí je potrebné absolvovať ešte 3 stretnutia, ktoré prebehnú v roku 2016.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Od leta zamestnanci (vlastnými silami, ale aj vďaka pomoci projektových partnerov) pracovali na rekonštrukcii cvičnej kuchyne. Podarilo sa vybudovať nové elektrické vývody na niektoré spotrebiče, zabezpečiť novú kontrastnú linku s kontrastnými úchytkami. Takto upravené prostredie je ideálne na sociálnu rehabilitáciu klienta so zrakovým postihnutím, t. j. pri nácviku sebaobslužných činností, ako sú varenie a pečenie.
V revitalizovanej kuchyni sa realizoval projekt Hrnček, var! Jeho cieľom bolo aktivizovať ľudí so zrakovým postihnutím, poskytnúť im priestor pre zdokonaľovanie svojich sebaobslužných zručností a zároveň výsledným produktom skvalitniť život niekomu inému. Pod dohľadom odborných pracovníkov z KS totiž mohli počas 4 jesenných stretnutí samotní zrakovo postihnutí vlastnými silami pripraviť zakaždým 25 litrov polievky pre ľudí bez domova.

Pod hlavičkou programu Zdravé oči už v škôlke sa podarilo zrealizovať sériu preventívnych meraní zrakových parametrov 1303 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 27 materských škôl v 5 mestách a obciach Bratislavského kraja. 212 deťom (16 %) bola odporúčaná návšteva detského oftalmológa, a to kvôli podozreniu na prítomnosť zrakovej poruchy.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Zámerom série prezentácií pre stredné a vysoké školy, ktoré KS uskutočnilo, bolo sprístupniť študentom humanitných odborov problematiku života zrakovo postihnutých aj spôsob práce s touto skupinou klientov. Naši pracovníci sa venovali jednak podpore prístupnosti voľnočasových aktivít ľudí so zrakovým postihnutím (pre zamestnancov Múzea v Pezinku pripravili špecializované školenie zamerané na sprievodcovské techniky a komunikáciu so zrakovo postihnutým návštevníkom), jednak problematike zamestnávania zrakovo postihnutých (na Profesia days mali možnosť oboznámiť verejnosť aj zamestnávateľov so špecifikami zamestnávania tejto skupiny ľudí). KS v Bratislave nadviazalo v roku 2015 spoluprácu s firmou Bathsuite, ktorá pracuje na vývoji nového druhu tyflonavigátora. Výsledkom je dohoda o spolupráci, na základe ktorej budú na testovaní tejto pomôcky participovať samotní zrakovo postihnutí používatelia bielej palice.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Bratislava	24 900,00
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	12 910,40
Spolu	**37 810,40**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	5 912,83
Nákup služieb	3 583,34
Osobné náklady	28 065,79
Finančné náklady	248,44
Spolu	**37 810,40**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Bratislavskému samosprávnemu kraju.

Za sponzorský dar vo forme novej kuchynskej linky s novými spotrebičmi, vďaka ktorým môžeme vykonávať kvalitnejšiu sociálnu rehabilitáciu, **ďakujeme** spoločnostiam DAMON a Euronics TPD. Ďakujeme aj všetkým, ktorí sa do rekonštrukcie kuchynky osobne zapojili: našim priateľom, rodinám a sympatizantom.

Za odmenu vo forme energetických nápojov pre študentov počas verejnej zbierky Biela pastelka ďakujeme spoločnosti Red Bull.

Činnosť Únie mnohým nevidiacim, ale i mne „otvorila oči“ v tom, že sa dá žiť plnohodnotný život i bez zraku, že je nutné akceptovať vlastný zrakový hendikep. Netreba sa báť poznávať niečo nové. Je nutné ísť ďalej.
Vladimír Cintula, nevidiaci člen ÚR

Krajské stredisko ÚNSS, Nitra

Adresa:
Nedbalova 540/17, 949 11 Nitra
tel.: 037/741 81 15
e-mail: unss.nitra@unss.sk
web: www.nitra.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Petra Ajdariová:** vedúca KS, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
- **Erika Šodorová:** sociálna pracovníčka
- **Lenka Nováková:** sociálna pracovníčka

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	**238**	**1255**	**1524**
Sociálna rehabilitácia	**123**	**266**	**635**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	1	4	9
Požičiavanie pomôcok	1	1	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	**241**	**1526**	**2168**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**238**	**1255**	**1524**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	55	59	46
	Sociálnoprávne	223	761	920
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	180	329	419
	V oblasti vzdelávania	13	16	15
	V oblasti zamestnávania	4	9	10
	Pre sociálne prostredie	20	35	53
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	18	32	44
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	8	14	17

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**123**	**266**	**635**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	19	72	258
	Sebaobsluha	6	9	14
	Nácvik práce s optickými pomôckami	66	80	117
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	40	68	137
	Komunikácia	7	14	46
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	11	23	63

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	233	1224	1549
Terénna služba	80	302	619
Spolu	**241**	**1526**	**2168**

V roku 2015 57 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 43 % muži. Najväčšiu skupinu (66 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

V priebehu 1. štvrťroka šlo o Školenie o kompenzačných pomôckach pre zrakovo postihnutých, ktoré je povinnou súčasťou odbornej prípravy nových pracovníkov. Zúčastnila sa na ňom Lenka Nováková, ktorá spolu s Erikou Šodorovou absolvovala aj test zo sociálnoprávneho poradenstva pre zrakovo postihnutých klientov. Koncom mája Petra Ajdariová a Lenka Nováková absolvovali Celoslovenské školenie, ktoré bolo určené odborným pracovníkom Krajských stredísk ÚNSS a zamerané na diagnostiku zrakovo postihnutého klienta a jeho motiváciu pre sociálnu rehabilitáciu. Vzhľadom na to, že najpočetnejšou skupinou spomedzi našich klientov sú prevažne ľudia vo veku nad 60 rokov, bolo potrebné zamerať vzdelávanie aj smerom ku skvalitňovaniu práce s nimi. Práve preto sa koncom novembra Petra Ajdariová zúčastnila na školení Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. Inštruktor informačných technológií pre zrakovo postihnutých je názov akreditovaného kurzu ÚNSS. Účastníčkou jeho prvej časti bola v dňoch 30.11. – 4.12. aj Erika Šodorová.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Vďaka programu **Zdravé oči už v škôlke** a finančnej podpore Nitrianskej komunitnej nadácie sa pracovníkom KS podarilo zrealizovať sériu preventívnych meraní zrakových parametrov **1316 deťom** v predškolskom veku. Navštívili 22 materských škôl v 6 mestách a obciach Nitrianskeho kraja. **364 deťom** (28 %) bola kvôli podozreniu na rozvoj zrakovej poruchy odporúčaná návšteva detského oftalmológa. Vďaka podpore z Nadačného fondu Lidl v Nadácii Pontis sme koncom roka zakúpili nový skríningový autorefraktometer, ktorý je vhodný na meranie zrakových parametrov priamo v teréne.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Zamestnanci KS zrealizovali viacero prezentačných, informačných a osvetových akcií pre verejnosť, v zariadeniach sociálnych služieb, na akciách miest, obcí či škôl. Svoje „vitajte“ povedali širokej verejnosti 22.5. pri príležitosti osláv 25. výročia založenia ÚNSS, kedy pripravili Deň otvorených dverí.

V rámci prebiehajúcej rekonštrukcie autobusovej stanice v Nitre KS aktívne spolupracovalo so spoločnosťou Arriva Nitra, a. s. Hlavným účelom bolo poskytnúť konzultácie a zabezpečiť uplatňovanie debarierizačných opatrení z hľadiska potrieb zrakovo postihnutých.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Nitra	24 894,00
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	8 920,19
Spolu	**33 814,19**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	618,35
Nákup služieb	5 750,73
Osobné náklady	27 293,89
Finančné náklady	151,22
Spolu	**33 814,19**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme: Nitrianskemu samosprávnemu kraju, mestu Nitra a poisťovni Kooperativa Nitra.

Čím som staršia, tým viac túto spoločnosť potrebujem. Chodíme spoločne na týždňové pobyty, pečieme oblátky, robíme ručné práce. Aktívne sa zapájam do prípravy akcií a mám v základnej organizácii veľa priateľov. Mám dobrý pocit z toho, že môžem pomáhať, hoci sama pomoc potrebujem. A dostáva sa mi jej v plnej miere.
Emília Siaklová, nevidiaca členka

Krajské stredisko ÚNSS, Banská Bystrica

Adresa:
Internátna 10, 974 04 Banská Bystrica
tel.: 048/413 42 01
e-mail: unss.bytrica@unss.sk
web: www.bystrica.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Dagmar Filadelfiová:** vedúca KS, metodička pre sociálne služby
- **Dana Hudecová:** sociálna poradkyňa, Zvolen
- **Renata Oláhová:** sociálna poradkyňa, Lučenec
- **Milena Pančíková:** sociálna poradkyňa, Brezno
- **Gabriela Štítová:** sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	2	3	2
Špecializované sociálne poradenstvo	**301**	**1496**	**1480**
Sociálna rehabilitácia	**143**	**962**	**1732**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	9	57	76
Požičiavanie pomôcok	3	3	2
Výcvik používania pomôcky	4	53	271
Celkový súhrn	**312**	**2574**	**3563**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**301**	**1496**	**1480**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	18	21	27
	Sociálnoprávne	205	645	624
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	217	566	522
	V oblasti vzdelávania	15	77	110
	V oblasti zamestnávania	15	53	66
	Pre sociálne prostredie	41	85	90
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	29	37	29
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	6	12	12

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**143**	**962**	**1732**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	18	169	320
	Sebaobsluha	24	80	122
	Nácvik práce s optickými pomôckami	57	109	121
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	70	264	405
	Komunikácia	20	207	452
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	11	133	312

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	293	1548	1266
Terénna služba	177	1014	2257
Pobyt	6	12	40
Spolu	**312**	**2574**	**3563**

V roku 2015 63 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 37 % muži. Najväčšiu skupinu (63 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Ambulancie pre slabozrakých v Banskobystrickom kraji

Poradenské služby v Ambulancii pre slabozrakých v FNsP F. D. Roosevelta využilo 32 klientov a v Ambulancii pre slabozrakých v Oftal, s. r. o. - Špecializovaná nemocnica v odbore oftalmológie vo Zvolene 24 klientov.
Uvedené ambulancie, v ktorých sa poskytuje prevažne sociálnoprávne poradenstvo a konzultácie pri výbere vhodných optických a kompenzačných pomôcok pre pacientov so zvyškami zraku, sa podarilo v júni 2014 zriadiť na podnet MUDr. Marty Ondrejkovej, PhD., ktorá zastrešuje spoluprácu s Očnou klinikou FNsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici.

Vzdelávanie zamestnancov

V máji absolvovali Renata Oláhová a Dagmar Filadelfiová Seminár určený sociálnym pracovníkom a poradcom ÚNSS zameraný na sociálnu diagnostiku jednotlivca so zdravotným znevýhodnením v kontexte jeho užšieho a širšieho sociálneho prostredia, ktorý lektorovala Doc. PhDr. Eva Mydlíková, PhD.
Dagmar Filadelfiová sa koncom novembra zúčastnila na školení pod názvom Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím, ktoré jej umožní poskytovať účinnejšiu pomoc najpočetnejšej skupine našich klientov. 1. časť akreditovaného Kurzu ÚNSS pre inštruktorov informačných technológií pre zrakovo postihnutých absolvovala koncom novembra Dana Hudecová.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Vďaka projektu **Zvyšujeme kvalitu služieb v teréne II.** (jún – december) sa podarilo skrátiť dobu čakania klienta na službu, zefektívniť poskytovanie sociálnej rehabilitácie v jeho domácom prostredí a vytvoriť vhodnejšie pracovné podmienky pre prácu s ľuďmi v teréne.
Naďalej aktívni. Ide o pokračovanie série víkendových vzdelávacích pobytov pre aktívnych zrakovo postihnutých členov základných organizácií v Banskobystrickom kraji. 9. – 11. 10. malo 12 účastníkov možnosť naučiť sa bezpečne prechádzať cez priechody pre chodcov s bielou palicou, obhajovať a prezentovať záujmy a potreby zrakovo postihnutých a pripravovať pre nich atraktívne aktivity. Projekt bol financovaný z prostriedkov verejnej zbierky Biela pastelka.
Vďaka programu **Zdravé oči už v škôlke** už 2. rok realizujeme preventívne merania zraku u detí v predškolskom veku. V roku 2015 sme navštívili 20 materských škôl, odmerali zrak 918 deťom a vydali 158 (17 %) odporúčaní na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Opäť sme sa zúčastnili Svetového týždňa glaukómu v Banskej Bystrici, ktorého iniciátorkou je prezidentka Slovenskej glaukómovej spoločnosti a OZ Glaukóm. V pondelok 9.3. mohli návštevníci OC Europa bezplatne využiť ponuku na preventívne skríningové vyšetrenie vnútroočného tlaku, pričom konzultáciu výsledkov poskytovali očné lekárky z Glaukómovej ambulancie. Konali sa bezplatné verejné prednášky spojené s diskusiou a príspevky MUDr. Zuzany Kmeťovej a MUDr. Márie Praženicovej priblížili problematiku zeleného zákalu, jeho prejavy, spôsoby vyšetrení a liečby. V rámci našej prezentácie sme predstavili ÚNSS a ponuku našich služieb. Zaujímavým spestrením boli osobné výpovede dvoch pacientok (členiek ÚNSS) o živote s týmto ochorením.

S cieľom posilniť Braillovo písmo, nástroj gramotnosti nevidiacich ľudí, sa na konci mája stretli v Banskej Bystrici jeho aktívni používatelia z celého kraja a zmerali si sily v čítaní a písaní. Na súťaženie sa prišli pozrieť aj deti zo ZŠ u Filipa, pre ktoré boli pripravené rôzne zábavno-poučné aktivity: naučili sa svoje meno písať v „bodkách“, vytvárali reliéfne obrázky a tí odvážnejší skúšali tvoriť so šatkou na očiach. Na realizácii spolupracovali Verejná knižnica Mikuláša Kováča a Základná umelecká škola Jána Cikkera. Akcia sa konala pri príležitosti 25. výročia založenia ÚNSS a je súčasťou celoslovenskej Súťaže v čítaní a písaní Braillovho písma.

V rámci sprievodných podujatí k Bielej pastelke 2015 boli v OC Europa v Banskej Bystrici pripravené infostánky, v ktorých si návštevníci mohli s okuliarmi simulujúcimi zrakové postihnutie vyskúšať chodenie s bielou palicou medzi prekážkami, hru s ozvučenou futbalovou loptou alebo hrať rôzne hry s nevidiacimi. Pre deti od 3 do 6 rokov bolo pripravené bezplatné meranie zraku, ktoré absolvovalo 87 z nich. Akcie sa zúčastnil aj Michal Handzuš - podporovateľ a ambasádor zbierky Biela pastelka 2015.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC B. Bystrica	41 490,00
Príspevok ÚPSVaR Lučenec na prevádzku chráneného pracoviska	2 548,76
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	6 482,40
Spolu	**50 521,16**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	2 249,31
Nákup služieb	10 893,51
Osobné náklady	36 940,82
Finančné náklady	437,52
Spolu	**50 521,16**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Banskobystrickému samosprávnemu kraju, mestu Banská Bystrica, mestu Lučenec, mestu Brezno, mestu Žiar nad Hronom.
Ďakujeme za dlhoročnú spoluprácu a podporu: Lions Club Banská Bystrica, Očná klinika FNsP F. D. Roosevelta, OFTAL, s. r. o. – Špecializovaná nemocnica v odbore oftalmológie vo Zvolene, EURO OPTIK Banská Bystrica

Je to niečo úžasné, keď cítite, že vaša práca má zmysel. Stačí telefonát, úprimné slovo a niekomu spríjemníte život.
Vierka Zárecká

Krajské stredisko ÚNSS, Košice

Adresa:
Park obrancov mieru 1, 040 01 Košice
tel.: 055/632 47 15
e-mail: unss.kosice@unss.sk
web: www.kosice.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

Na Krajskom stredisku pracuje 10 zamestnancov. Poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva a vykonávanie sociálnej rehabilitácie zabezpečoval v priebehu roka 2015 odborný tím v zložení:

- **Zuzana Mihályová:** vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb
- **Marta Pajkošová:** zástupkyňa vedúcej KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb Košice, Sečovce
- **Erika Forgáčová:** sociálna pracovníčka Košice, Spišská Nová Ves
- **Katarína Seidlová:** sociálna pracovníčka Košice, Rožňava
- **Zlata Babuláková:** sociálna pracovníčka Michalovce, Sobrance, Kráľovský Chlmec, Veľké Kapušany
- Ján Podolinský: sociálny poradca
- **Eva Matulová Gruszová:** DPČ – vykonávanie sociálnej rehabilitácie – zrakovej terapie

Ďalší zamestnanci zabezpečujú pracovnú asistenciu, administratívne a upratovacie práce.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	7	7	9
Špecializované sociálne poradenstvo	**417**	**1166**	**1815**
Sociálna rehabilitácia	**84**	**423**	**1029**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	13	17	20
Výcvik používania pomôcky	5	7	26
Celkový súhrn	**438**	**1620**	**2899**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**417**	**1166**	**1815**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	60	86	84
	Sociálnoprávne	309	522	835
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	244	441	674
	V oblasti vzdelávania	8	10	15
	V oblasti zamestnávania	6	8	9
	Pre sociálne prostredie	25	41	91
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	36	44	82
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	9	14	25

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**84**	**423**	**1029**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	10	28	62
	Sebaobsluha	4	38	95
	Nácvik práce s optickými pomôckami	41	76	199
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	19	52	137
	Komunikácia	13	65	167
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	19	164	369

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	408	1309	2100
Terénna služba	124	295	775
Pobyt	4	16	24
Spolu	**438**	**1620**	**2899**

V roku 2015 59 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 41 % muži. Najväčšiu skupinu (63 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

Pod vedením Doc. PhDr. Evy Mydlíkovej, PhD prebehol v máji Seminár pre sociálnych pracovníkov a poradcov ÚNSS zameraný na sociálnu diagnostiku jednotlivca so zdravotným znevýhodnením v kontexte jeho užšieho a širšieho sociálneho prostredia. Zúčastnili sa na ňom Zuzana Mihályová, Katarína Seidlová a Zlata Babuláková. Vedúca KS absolvovala školenie zamerané na zefektívnenie procesu sociálnej rehabilitácie pre starších ľudí. Uskutočnilo sa koncom novembra pod názvom Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. Prelom novembra a decembra sa niesol v duchu zvyšovania počítačovej gramotnosti: Zuzana Mihályová a Erika Forgáčová boli účastníčkami 1. časti akreditovaného Kurzu Inštruktor informačných technológií pre zrakovo postihnutých.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Pokračovali sme v skríningových meraniach vývinových porúch zraku u detí predškolského veku. V rámci programu **Zdravé oči už v škôlke** sme zrealizovali sériu preventívnych meraní zraku 1616 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 23 materských škôl a 189 deťom (12 %) sme odporúčali podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára. Zúčastnili sme sa osvetovej aktivity Všetko pre deti a rodiny: Veselá planéta v Košiciach, kde sme v rámci preventívneho merania skontrolovali zrak 480 deťom a 49 z nich sme vydali odporúčanie. Vďaka podpore z Nadačného fondu Lidl v Nadácii Pontis sme koncom roka zakúpili vlastný skríningový autorefraktometer, ktorý je vhodný na meranie zrakových parametrov priamo v teréne.
V polovici júla KS realizovalo Kurz rozvoja špecifických kompetencií nevidiacej a slabozrakej mládeže v Košickom kraji. Jeho hlavným cieľom bolo zlepšiť samostatnosť a zdokonaliť sa v zručnostiach vyplývajúcich zo zrakového postihnutia, ako sú priestorová orientácia a samostatný pohyb a nezávislosť pri sebaobsluhe.
Pre ľudí, u ktorých došlo (spravidla v dospelom veku) **k náhlemu poškodeniu alebo strate zraku, zorganizovalo KS rekondičný pobyt zameraný na vyrovnávanie sa so zrakovým postihnutím.** Naštartovať tento proces treba čím skôr a počas intenzívneho skupinového pobytu je jednoduchšie iniciovať motiváciu jedinca a prostredníctvom pocitu spolupatričnosti uľahčiť prežívanie vlastného nešťastia v skupine rovnako zasiahnutých osôb. Pobyt sme s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zrealizovali v novembri v Betliari a zúčastnilo sa ho 8 ľudí.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V priebehu roka zorganizovalo KS viacero prezentácií o činnosti a službách ÚNSS pre základné a stredné školy, ale aj pre študentov medicíny. Svoje služby prezentovalo v 9 domovoch sociálnych služieb a na pôde Košického samosprávneho kraja.
Tvorbu našich klientov sme predstavili na veľkonočnej výstave v Zrkadlovej sieni v budove Košického samosprávneho kraja, fotografie z Cesty svetla zas v priestoroch Košického samosprávneho kraja, v Kulturparku v budove Bravo a na benefičnom koncerte Tmavomodrý svet v historickej radnici v Košiciach.
V duchu osláv 25. výročia založenia ÚNSS sa 14.5. v rámci Dňa otvorených dverí široká verejnosť aj pozvané spolupracujúce organizácie mohli oboznámiť s našou prácou, prezrieť a vyskúšať si kompenzačné a optické pomôcky, ktoré zrakovo postihnutým pomáhajú v každodennom živote.
Od septembra sa v spolupráci s Tabačka Kulturfabrik v Košiciach podieľa KS na realizácii **Kina pre nevidiacich a slabozrakých s audiokomentárom.**

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Košice	63 229,38
Príspevok ÚPSVaR Košice na prevádzku chráneného pracoviska	22 215,56
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	20 533,98
Spolu	**105 978,92**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	10 310,74
Nákup služieb	25 428,09
Osobné náklady	67 691,30
Finančné náklady	2 548,79
Spolu	**105 978,92**

Poďakovanie partnerom a donorom

Poďakovanie patrí Košickému samosprávnemu kraju. Vďaka jeho finančnej podpore sme mohli poskytovať naše sociálne služby v požadovanom rozsahu a kvalite.
Ďakujeme mestu Michalovce a mestu Košice, ktoré nám umožnilo zapojiť sa do predaja Primátorského punču. Výťažok z neho sme použili na skvalitnenie našich služieb pre zrakovo postihnutých a podporu aktivít spolkového charakteru pre našich členov.
Za dlhoročnú spoluprácu ďakujeme 1. Lions Clubu Košice.
Ďakujeme všetkým podporovateľom, donorom, prispievateľom 2 % z daní, ktorí nám svojím darom umožnili pomáhať ľuďom so zrakovým postihnutím stať sa aktívnou súčasťou spoločnosti.

Chodíme do terénu k našim členom a zároveň vyhľadávame ďalších zrakovo postihnutých. Vďaka ÚNSS som sa stala suverénnejšia a aktívnejšia. Hoci sa mi už nepodarilo začleniť do pracovného procesu, nepripadám si zbytočná. Ak mi to zdravotný stav dovolí, naďalej budem podávať pomocnú ruku tým, ktorí ju potrebujú. Naďalej budem šíriť dobré meno tých, ktorí mi pomohli.
Ľudmila Urbančíková, nevidiaca členka

Krajské stredisko ÚNSS, Žilina

Adresa:
Karpatská 10, 010 08 Žilina
tel.: 041/565 23 69
e-mail: unss.zilina@unss.sk
web: www.zilina.unss.sk

Pod Krajským strediskom Žilina poskytuje služby zrakovo postihnutým:
Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin
Adresa: B. Bullu 13, 036 08 Martin
tel.: 043 428 19 09
e-mail: unss.martin@unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Erika Kanátová:** vedúca KS, sociálna pracovníčka - koordinátorka sociálnych služieb
- **Petra Fischerová:** sociálna pracovníčka
- **Eva Václavová:** sociálna pracovníčka (odchod na MD 29. 06. 2015)
- **Bernadeta Cingelová:** sociálna pracovníčka (od 28. 05. 2015)
- **Milota Strončeková:** sociálna pracovníčka – pracovisko Stredisko sociálnej rehabilitácie, Martin

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	2	2	3
Špecializované sociálne poradenstvo	**378**	**1443**	**1894**
Sociálna rehabilitácia	**191**	**372**	**810**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	64	128	477
Požičiavanie pomôcok	9	17	19
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	**386**	**1962**	**3203**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**378**	**1443**	**1894**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	19	19	20
	Sociálnoprávne	281	441	585
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	304	655	878
	V oblasti vzdelávania	15	19	23
	V oblasti zamestnávania	15	19	27
	Pre sociálne prostredie	156	284	354
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	4	4	4
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	2	2	3

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**191**	**372**	**810**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	9	28	90
	Sebaobsluha	23	32	81
	Nácvik práce s optickými pomôckami	75	89	122
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	125	185	300
	Komunikácia	6	38	217
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	0	0	0

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	344	1592	2320
Terénna služba	96	360	873
Pobyt	15	10	10
Spolu	**386**	**1962**	**3203**

V roku 2015 62 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 38 % muži. Najväčšiu skupinu (66 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

Bernadeta Cingelová sa v prvých mesiacoch po svojom nástupe zúčastnila na vzdelávaní, ktoré je pre všetkých novoprijatých zamestnancov povinné: Školenie kompenzačných pomôcok pre zrakovo postihnutých, Úvodné školenie zamerané na diagnostiku zrakovo postihnutých a systém sociálnej rehabilitácie v ÚNSS. Absolvovala aj povinný test zo sociálnoprávneho poradenstva pre klientov so zrakovým postihnutím. Erika Kanátová, bola koncom mája účastníčkou Celoslovenského školenia určeného odborným pracovníkom Krajských stredísk ÚNSS zameraného na diagnostiku zrakovo postihnutého klienta a jeho motiváciu pre sociálnu rehabilitáciu, koncom novembra ďalšieho pod názvom Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. V dňoch 30.11. – 4.12. sa Bernadeta Cingelová zúčastnila na 1. časti akreditovaného kurzu ÚNSS Inštruktor informačných technológií pre zrakovo postihnutých.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

S podporou Nadačného fondu Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis realizovalo KS projekt **Reedukácia zraku**. Hlavným zámerom bolo skvalitniť proces sociálnej rehabilitácie v oblasti zrakovej terapie pre klientov Žilinského kraja, čo sa podarilo aj vďaka nákupu nových kompenzačných a optických pomôcok.
V rámci programu **Zdravé oči už v škôlke** sme navštívili spolu 33 predškolských zariadení v 25 mestách a obciach Žilinského kraja a uskutočnili sme preventívne skríningové meranie zrakových parametrov 1539 deťom v predškolskom veku. Na základe výsledkov sme 322 z nich (21 %) kvôli podozreniu na rozvoj zrakovej poruchy odporučili návštevu detského oftalmológa. Zapojili sme sa do projektu Inter Nos, kde sme v rámci spolupráce s Nadáciou Krajina Harmónia prezentovali práve tieto služby.
Stredisko sociálnej rehabilitácie v Martine vďaka podpore mesta Martin realizovalo **Kurz sociálnej rehabilitácie – pečenie vianočných oblátok**. Zámerom projektu bolo zdokonaliť špecifické zručnosti zrakovo postihnutých v oblasti sebaobsluhy.
Milota Strončeková bola opäť hlavnou koordinátorkou **Celoslovenského rekondičného pobytu pre zrakovo postihnutých diabetikov**, ktorý bol tak ako po minulé roky realizovaný vďaka finančnej podpore Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Pobyt bol zameraný na diabetes a jeho následné možné komplikácie v súvislosti so zrakovým postihnutím.

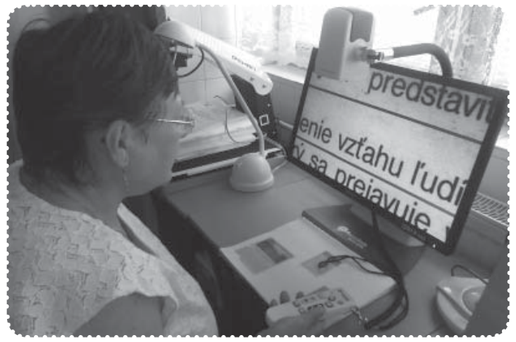

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Služby a poslanie ÚNSS, sociálne dôsledky zrakového postihnutia či kompenzačné a optické pomôcky prezentovalo KS v rámci projektu Vzdelávaním k podpore, vedeniu a sprevádzaniu klienta – komunikácia s osobou so zrakovým postihnutím. Účastníkmi boli pracovníci DSS Čadca–Horelica.
S dôsledkami zrakového postihnutia a so službami a poslaním ÚNSS oboznámilo verejnosť aj v rámci seminára o potrebe a možnostiach vzniku Dobrovoľníckeho centra v Žiline.
25. výročie založenia ÚNSS sme si 6.5. pripomenuli Dňom otvorených dverí v Stredisku sociálnej rehabilitácie v Martine.
V októbri sa v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši podieľalo KS na príprave výstavy Fragmenty z prírody XIII. Exponáty približovali život v jaskyniach od najstarších dôb a všetky boli ošetrené popisom vo zväčšenom aj Braillovom písme.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Žilina	33 326,95
Príspevok ÚPSVaR Martin na prevádzku chráneného pracoviska	5 625,65
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	8 307,71
Spolu	**47 260,31**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	1 654,45
Nákup služieb	11 669,66
Osobné náklady	33 698,78
Finančné náklady	237,42
Spolu	**47 260,31**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Žilinskému samosprávnemu kraju, mestu Žilina a mestu Martin.
Vďaka za dlhoročnú spoluprácu a podporu patrí aj partnerom Lions club Žilina, MY Žilinské noviny, MY Kysucké noviny, Hypermarket Tesco Žilina, OD Tesco, Jukop, s. r. o., Optika JaŠ, Optika D3R, Nadácia Pontis, SPP, distribučné centrum Žilina

Už nejaký čas mám problémy s očami. Dostal som sa do kontaktu s Úniou a začali sme ich spoločne riešiť. Bol som spokojný s poradenstvom, a preto som sa rozhodol vstúpiť do ÚNSS. Aby som aj ja pomáhal riešiť problémy iných zrakovo postihnutých.
Ján Fekete, nevidiaci člen a klient

Krajské stredisko ÚNSS, Trenčín

Adresa:
Námestie sv. Anny 9, 911 01 Trenčín
tel.: 032/652 33 13
e-mail: unss.trencin@unss.sk
web: www.trencin.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Mária Krafčíková:** vedúca KS, sociálna pracovníčka (do 30. 6. 2015)
- **Zora Sdurková:** sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie, vedúca KS (od 1. 7. 2015)
- **Lenka Riečická:** sociálna pracovníčka (od 21. 12. 2015)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	0	0	0
Špecializované sociálne poradenstvo	**168**	**607**	**725**
Sociálna rehabilitácia	**59**	**165**	**229**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0	0
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	0	0	0
Celkový súhrn	**168**	**772**	**954**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**168**	**607**	**725**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	14	15	16
	Sociálnoprávne	148	334	382
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	130	191	246
	V oblasti vzdelávania	5	9	10
	V oblasti zamestnávania	5	6	12
	Pre sociálne prostredie	29	40	41
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	6	7	10
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	5	8

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**59**	**165**	**229**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	13	15	32
	Sebaobsluha	35	38	43
	Nácvik práce s optickými pomôckami	5	5	5
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	15	28	43
	Komunikácia	3	56	83
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	2	23	23

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	160	669	690
Terénna služba	32	103	264
Spolu	168	772	954

V roku 2015 61 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 39 % muži. Najväčšiu skupinu (71 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

Zora Sdurková sa zúčastnila na Celoslovenskom školení určenom odborným pracovníkom Krajských stredísk ÚNSS, ktoré sa so zameraním na diagnostiku zrakovo postihnutého klienta a jeho motiváciu pre sociálnu rehabilitáciu uskutočnilo koncom mája, a na školení Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím prebiehajúcom koncom novembra. V dňoch 30.11. – 4.12. nechýbala na 1. časti akreditovaného kurzu ÚNSS Inštruktor informačných technológií pre zrakovo postihnutých.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

V septembri realizovalo KS projekt **S optickými pomôckami aj do terénu**, ktorý bol podporený Trenčianskou nadáciou. Vďaka zakúpeným optickým pomôckam môže svojim klientom poskytovať kvalitnejšie terénne služby aj v domácom prostredí.

V 2. polroku sa nám podarilo rozšíriť program **Zdravé oči už v škôlke** aj do Trenčianskeho kraja. Vďaka podpore nadačného fondu Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis sme zakúpili skríningový autorefraktometer a do konca roka sme odmerali zrak **193 deťom** v predškolskom veku. Navštívili sme 3 materské školy a **14 deťom** (7 %) sme vydali odporúčanie na návštevu detského oftalmológa.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V spolupráci s firmou Tyflocomp, s. r. o., sme v marci 2015 uskutočnili v Trenčíne výstavu optických a kompenzačných pomôcok. Prehliadky sa zúčastnili pracovníci ÚPSVaR z Trenčína, žiaci Pedagogickej a sociálnej akadémie v Trenčíne aj široká verejnosť. Výstava bola spojená s praktickými ukážkami práce s týmito pomôckami, výučbou techník sprievodcovstva a chôdze s bielou palicou. V apríli sme pripravili rovnakú expozíciu v Prievidzi.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Trenčín	12 000,00
Príspevok ÚPSVaR Trenčín na prevádzku chráneného pracoviska	1 269,95
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	7 734,80
Spolu	**21 004,75**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	406,48
Nákup služieb	5 645,66
Osobné náklady	14 581,83
Finančné náklady	370,78
Spolu	**21 004,75**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Trenčianskemu samosprávnemu kraju, mestu Trenčín a mestu Dubnica nad Váhom.

Poďakovanie patrí Trenčianskym minerálnym vodám, a. s., za sponzorský dar pre dobrovoľníkov zbierky Biela pastelka.

Jozefovi Igazovi – Tlačivá – Papier za poskytnutie informačných letákov, ktorými môžeme oboznamovať s ponukou našich služieb.

Pre mňa Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska znamená veľa. Vďaka Únii som sa naučila samostatnosti. Absolvovala som kurz sebaobsluhy, priestorovej orientácie, počítačový kurz, naučila som sa používať pomôcky. Na ÚNSS sa môžem spoľahnúť kedykoľvek. ÚNSS, to sú ľudia v nej, sú to nové kontakty, priateľstvá a samozrejme súťaže.
Kvetoslava Bedeová, nevidiaca klientka

Krajské stredisko ÚNSS, Prešov

Adresa:
Kollárova 11, 080 01 Prešov
tel.: 051/772 44 21
e-mail: unss.presov@unss.sk
web: www.presov.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

Na Krajskom stredisku pracovalo v priebehu roka 2015 5 zamestnancov. Za poskytovanie sociálnych služieb bol zodpovedný odborný tím v zložení:

- **Jozef Hlubovič:** vedúci KS, sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie
- **Andrea Pavlovská:** sociálna pracovníčka (pracovná asistentka)
- **Renáta Stanková:** sociálna pracovníčka (do 31. 08. 2015)
- **Mária Schmidtová:** terénna pracovníčka
- **Gabriela Lazorová:** sociálna pracovníčka (od 02. 09. 2015)

Ďalší zamestnanci zabezpečovali na Krajskom stredisku administratívne a pomocné práce.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	19	25	37
Špecializované sociálne poradenstvo	**298**	**905**	**1324**
Sociálna rehabilitácia	**215**	**464**	**1154**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	14	23	51
Požičiavanie pomôcok	0	0	0
Výcvik používania pomôcky	5	39	231
Celkový súhrn	**322**	**1456**	**2797**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**298**	**905**	**1324**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	1	1	2
	Sociálnoprávne	195	313	477
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	240	537	752
	V oblasti vzdelávania	14	28	46
	V oblasti zamestnávania	0	0	0
	Pre sociálne prostredie	11	16	34
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	2	2	1
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	4	8	12

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**215**	**464**	**1154**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	29	55	209
	Sebaobsluha	13	18	54
	Nácvik práce s optickými pomôckami	130	215	371
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	78	96	243
	Komunikácia	14	73	247
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	6	7	30

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	284	1024	1594
Terénna služba	156	422	1120
Pobyt	25	10	83
Spolu	**322**	**1456**	**2797**

V roku 2015 51 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 49 % muži. Najväčšiu skupinu (58 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

Celoslovenského školenia určeného odborným pracovníkom krajských stredísk ÚNSS zameraného na diagnostiku zrakovo postihnutého klienta a jeho motiváciu pre sociálnu rehabilitáciu sa na jar zúčastnili Andrea Pavlovská a Jozef Hlubovič. Novoprijatá Gabriela Lazorová absolvovala v priebehu prvého mesiaca úvodné školenie pre nových pracovníkov v Banskej Bystrici, ktorého cieľom je oboznámiť sa so systémom poskytovaných sociálnych služieb v ÚNSS a sociálnou diagnostikou našich klientov. Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím je názov školenia, na ktorom sa koncom novembra zúčastnil Jozef Hlubovič. V dňoch 30.11. – 4.12. sa na 1. časti akreditovaného kurzu ÚNSS začal školiť na inštruktora informačných technológií pre zrakovo postihnutých.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Projekt **Za zrakovo postihnutými do terénu** bol zameraný na vyhľadanie klientov a zlepšenie spolupráce s očnými ambulanciami a aplikačnými centrami v Prešovskom samosprávnom kraji. Táto aktivita bola podporená z interného grantového programu ÚNSS.
S finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pripravilo v septembri KS **Rekondičný pobyt zameraný na rozvoj zručností v oblasti práce s PC a informačno-komunikačnými technológiami pre ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku so zrakovým postihnutím.** Pobytu sa zúčastnilo 16 klientov.
Vďaka podpore Nadačného fondu Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis sme v 2. polovici roka zakúpili skríningový autorefraktometer aj do Prešovského kraja a rozšírili tak realizáciu programu **Zdravé oči už v škôlke** aj o tento kraj. Zrealizovali sme sériu preventívnych meraní zrakových parametrov **1080 deťom** v predškolskom veku. Navštívili sme 19 škôlok v 13 mestách a obciach Prešovského kraja a vydali sme odporúčania **155 deťom** (14 %) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Pracovníci KS navštívili 4 základné a 3 materské školy v okresoch Humenné, Snina, Prešov a Stará Ľubovňa s cieľom predstaviť činnosť a aktivity ÚNSS a oboznámiť školy s formami a možnosťami pomoci. Prezentovali rôzne optické a kompenzačné pomôcky pre ľudí so zrakovým postihnutím.

25. výročie založenia ÚNSS pootváralo dvere aj na KS v Prešove. Všetci návštevníci mohli v máji nahliadnuť do „kuchyne“ našej organizácie a oboznámiť sa so životom ľudí so zrakovým postihnutím a formami pomoci, ktorú im poskytujeme.
V priestoroch hradu a skanzenu v Starej Ľubovni sa v júni pracovníci KS zúčastnili Festivalu múzeí. Počas konferencie tu boli prezentované potreby nevidiacich a slabozrakých návštevníkov múzejných výstav a prezentácií. Hrad a skanzen sa môže pýšiť expozíciami prispôsobenými pre zrakovo postihnutých.
O možnostiach sociálnej rehabilitácie pre zrakovo postihnutých informovali naši pracovníci aj členov Základnej organizácie v Humennom v rámci ich rekondičného pobytu, ktorý bol realizovaný vďaka podpore z interného grantového programu ÚNSS.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Prešov	29 649,60
Príspevok ÚPSVaR Prešov na prevádzku chráneného pracoviska	13 970,70
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	5 265,21
Spolu	**48 885,51**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	3 422,66
Nákup služieb	7 485,88
Osobné náklady	37 535,37
Finančné náklady	441,60
Spolu	**48 885,51**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Prešovskému samosprávnemu kraju a mestu Prešov
Za prejav dôvery a podporu vo forme poukázania 2 % z daní ďakujeme spoločnosti XINTEX Slovakia Prešov, Ing. Jozef Lenárt TOPREAL, COMMERC SERVICE Prešov AGRO-LENT Prešov, OKO Prešov, PREMETAL Prešov, POCAR, s. r. o., za údržbu služobného motorového vozidla, firme Embraco, s. r. o., za finančnú podporu pri realizácii skríningových meraní zraku detí v materských školách
Ďakujeme našim dlhoročným partnerom Lions club Prešov, Lions club Košice, Zväz zdravotne postihnutých ZOM Prešov

Je to kus života spätý s osudmi mnohých ľudí. Je to kus života, v ktorom mi ÚNSS dala/dáva možnosť vzdelávať sa, realizovať sa, pomáhať iným. Vďaka ÚNSS a ľuďom v nej som pochopila, že život, v ktorom môžem dávať a nie len prijímať, je nádherný.
Renata Oláhová, prakticky nevidiaca členka a inštruktorka sociálnej rehabilitácie

Krajské stredisko ÚNSS, Trnava

Adresa:
Trhová 2, 917 01 Trnava
tel.: 033/551 27 06
e-mail: unss.trnava@unss.sk
web: www.trnava.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- **Lenka Patyiová:** vedúca KS, sociálna pracovníčka – koordinátorka sociálnych služieb
- **Monika Valúchová:** zástupkyňa vedúcej KS, sociálna pracovníčka – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
- **Andrea Remenárová:** sociálna poradkyňa
- **Zuzana Morávková:** sociálna poradkyňa – inštruktorka sociálnej rehabilitácie
- **Iveta Orbánová:** sociálna poradkyňa (odchod na MD 16.10.2015)
- **Brigita Andrejkovičová:** sociálna poradkyňa (od 01.10.2015)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2015

Druh služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Základné sociálne poradenstvo	3	3	5
Špecializované sociálne poradenstvo	**205**	**1197**	**2051**
Sociálna rehabilitácia	**64**	**541**	**1529**
Sprievodcovská a predčitateľská služba	18	22	39
Požičiavanie pomôcok	1	1	1
Výcvik používania pomôcky	8	136	479
Celkový súhrn	**209**	**1900**	**4104**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Špecializované sociálne poradenstvo	**Súhrn poskytnutých služieb**	**205**	**1197**	**2051**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	5	8	10
	Sociálnoprávne	133	454	850
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	130	281	523
	V oblasti vzdelávania	16	27	48
	V oblasti zamestnávania	8	10	14
	Pre sociálne prostredie	107	355	507
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	33	54	86
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	5	8	13

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie v roku 2015

Druh služby	Poskytnutá služba	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Sociálna rehabilitácia	**Súhrn poskytnutých služieb**	**64**	**541**	**1529**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	15	56	208
	Sebaobsluha	4	39	106
	Nácvik práce s optickými pomôckami	11	15	23
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	24	52	145
	Komunikácia	31	358	992
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	5	21	55

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb v roku 2015

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
Ambulantná služba	165	1066	2000
Terénna služba	132	823	2058
Pobyt	5	11	46
Spolu	**209**	**1900**	**4104**

V roku 2015 62 % našich klientov tvorili ženy a zvyšných 38 % muži. Najväčšiu skupinu (63 %) predstavovali seniori vo veku nad 60 rokov.

Vzdelávanie zamestnancov

V marci sa Lenka Patyiová a Monika Valúchová zúčastnili na konferencii s názvom Dobrá prax, naša inšpirácia, ktorú organizoval Trnavský samosprávny kraj v spolupráci s Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity. V máji obe absolvovali Celoslovenské školenie zamerané na správnu diagnostiku a prácu so zrakovo postihnutými klientmi a ich motiváciu na sociálnu rehabilitáciu.
S cieľom zabezpečiť čo najefektívnejšiu sociálnu rehabilitáciu pre ľudí vo veku nad 60 rokov, ktorí sú počtom našou najväčšou klientskou skupinou, sa koncom novembra Lenka Patyiová zaradila medzi absolventov školenia Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. Kurz inštruktora informačných technológií pre zrakovo postihnutých absolvovala v dňoch 30.11. – 4.12.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

V spolupráci s Mestskou radou mládeže Trnava sa KS aktívne zapojilo do realizácie projektu cezhraničnej spolupráce **Cílené zařazení dětí a mládeže se specifickými vzdělávacími potřebami do přirozené vrstevnické skupiny.** Vďaka tomu mohli zakúpiť kompenzačné pomôcky v hodnote 1300 €, ktoré umožnia poskytovať kvalitnejšie špecializované sociálne poradenstvo.
V októbri pripravili naši zamestnanci pre svojich klientov **Rekondičný pobyt zameraný na vyrovnávanie sa so zrakovým postihnutím v rodine**. Nie vždy totiž všetci zainteresovaní ovládajú a aplikujú vhodné metódy a formy podpory a spolunažívania. Aby bol proces integrácie úspešný, je nevyhnutné pracovať aj s členmi rodiny. Pobytu sa zúčastnilo 5 párov, pričom jeden z dvojice bol klient so zrakovým postihnutím, druhý blízky príbuzný. Realizácia bola finančne podporená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
V rámci programu **Zdravé oči už v škôlke** sme navštívili 15 materských škôl a skontrolovali zrak **832 deťom** v predškolskom veku. Na základe odmeraných zrakových parametrov sme **64 z nich** (8 %) kvôli podozreniu na rozvoj zrakovej poruchy odporučili komplexné vyšetrenie u detského oftalmológa.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Na jar sa KS v spolupráci s Univerzitným pastoračným centrom podieľalo na priblížení problematiky zrakového postihnutia verejnosti prostredníctvom benefičného predstavenia s názvom **Na dne-šok mať čas? Na dne-šok byť priateľom?**
Spolu s firmou Tyflocomp, s. r. o. a Sagitta, spol. s. r. o., sme v Piešťanoch zorganizovali výstavu kompenzačných a optických pomôcok pre zrakovo postihnutých s názvom **Uľahčime život ľuďom s poškodeným zrakom**.
V rámci trnavských Dní zdravia sme sa zúčastnili tzv. Dvora nádeje. Počas tejto akcie mali občania mesta možnosť nielen oboznámiť sa so sociálnymi službami, ale aj zakúpiť si výrobky našich klientov.
Počas celého roka sme boli účastníkmi prezentačných aktivít, medzi ktorými nesmel chýbať ani **Veľtrh pre seniorov** v meste Trnava. Rovnako sme organizovali prednášky spojené s ukážkami sociálnej rehabilitácie a nácvikom práce s kompenzačnými pomôckami pre školy. Takto sme šírili osvetu medzi študentmi Univerzity Komenského, Trnavskej univerzity, Univerzity sv. Cyrila a Metoda, Strednej zdravotnej školy v Skalici, Súkromného bilingválneho gymnázia BESST a Pedagogickej a sociálnej akadémie blahoslavenej Laury.
Rovnako celým rokom sa tiahne naša spolupráca s Knižnicou Juraja Fándlyho v Trnave. Spoločne sme sa podieľali na príprave **Kina s audiokomentárom pre nevidiacich a slabozrakých.**

Ocenenie Krajského strediska

Za najväčšie uznanie našej práce v prospech ľudí so zrakovým postihnutím môžeme v roku 2015 považovať ocenenie predsedu Trnavského samosprávneho kraja za záslužnú a dlhodobú prácu v oblasti sociálnej pomoci v podobe **medaily pre kolektív KS v Trnave**.

Hospodárenie

Výnosy 2015	
Dotácia z VÚC Trnava	57 600,00
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	7 416,87
Spolu	**65 016,87**

Náklady 2015	
Nákup materiálu, energií, opráv	2 903,89
Nákup služieb	16 207,16
Osobné náklady	45 759,40
Finančné náklady	146,42
Spolu	**65 016,87**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Trnavskému samosprávnemu kraju, mestu Trnava, Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave, Divadlu Univerzitného pastoračného centra, Mestskej rade mládeže Trnava, Emilovi Benovičovi

25- ročná ÚNSS mi dáva pocit hrdosti, že môžem spolu s ňou v akomsi nerozmotateľnom osobno-pracovnom pletenci ďalej rásť a prežívať rôzne pozitívne i negatívne výzvy života.
Tímea Hóková, prakticky nevidiaca metodička pre sociálne služby

Ovplyvňujeme literu zákona

Za legislatívne úspechy roka 2015 považujeme vytvorenie legislatívneho základu pre prvý nezávislý mechanizmus na kontrolu plnenia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a schválenie zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím. Príprava tohto zákona si vyžiadala zriadenie pracovnej skupiny, na činnosti ktorej sme sa podieľali aj my. Dnes môžeme skonštatovať, že naše pripomienky boli akceptované. Úlohou komisára pre osoby so zdravotným postihnutím je podieľať sa na ochrane práv tejto komunity, a to podporou a presadzovaním ich práv. Základným rámcom pre plnenie úloh úradu komisára sú záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a Opčného protokolu k Dohovoru.

Problém distribúcie zvukovej stopy vyriešený

Výrazne sme sa podieľali aj na príprave novely zákona o vysielaní a retransmisii. Jej schválením sa vyriešil problém distribúcie zvukovej stopy s hlasovým komentovaním pre nevidiacich v šírenom TV signáli (tzv. multimodálne vysielanie) od vysielateľa až po koncového príjemcu, t. j. diváka. Po novom budú mať už aj prevádzkovatelia káblového šírenia televízneho vysielania povinnosť zaraďovať do prenosu aj zvukovú stopu s AD. Na tomto mieste považujeme za potrebné vyzdvihnúť aktivitu Ministerstva kultúry, ktoré po zistení problému neváhalo novelu zákona vypracovať. Súčasne sa do autorského zákona dostalo ustanovenie, ktoré ukladá distributérovi audiovizuálneho diela povinnosť zabezpečiť preň aj úpravu hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Týka sa to tých z nich, ktorí verejne rozširujú slovenské audiovizuálne dielo alebo audiovizuálne dielo v slovenskej pôvodnej jazykovej úprave.

Nekonečný príbeh stavebného zákona

Takmer trojročná príprava stavebného zákona, ktorá našej legislatívnej činnosti dominovala v uplynulých rokoch, sa opäť, podobne ako v roku 2009, neskončila jeho schválením v NR SR. Minister dopravy stiahol zákon z rokovania parlamentu. Je potrebné uviesť, že z našich zásadných a opakovane predkladaných pripomienok v procese prípravy zákona neakceptovalo Ministerstvo dopravy prakticky žiadnu. Predovšetkým zamietlo zavedenie kontrolného mechanizmu posudzovania bezbariérovosti prostredia a stavieb nezávislými odborníkmi. Kontrolný mechanizmus mal byť nahradený záväzným prehlásením projektanta a zhotoviteľa stavby o splnení požiadaviek bezbariérového užívania, čo sme považovali len za nevyhnutný kompromis medzi našimi požiadavkami a negatívnym stanoviskom predkladateľa zákona k posudzovaniu bezbariérovosti stavieb akreditovanými odborníkmi pre bezbariérovosť.

Na ceste k novele zákona o sociálnych službách

Novelou zákona o sociálnom poistení sa zavádza pre poberateľov starobného a invalidného dôchodku po dosiahnutí dôchodkového veku s nízkymi dôchodkami minimálny dôchodok. Našu požiadavku o rozšírenie priznávania minimálneho dôchodku na poberateľov invalidného dôchodku s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % aj pred dosiahnutím dôchodkového veku MPSVaR SR neakceptovalo. Na MPSVaR SR sa celý rok kvôli príprave novely zákona o sociálnych službách stretávala pracovná skupina, ktorej hlavným cieľom bolo riešiť systém financovania sociálnych služieb. K žiadnym konkrétnym záverom sa však nedospelo. Schválená bola malá novela zákona, ktorá neriešila akútne problémy, len posunula účinnosť niektorých ustanovení zákona do roku 2017, resp. 2018. Jediným konkrétnym výstupom je Metodika na zavádzanie a hodnotenie podmienok kvality sociálnych služieb, ktorú vytvorila podskupina pre túto oblasť.

A na čo sa sústredíme v roku 2016?

V čase písania tejto informácie nie sú známe priority novej vlády v sociálnej oblasti a v oblasti podpory zamestnanosti, ale určite sa opäť budeme venovať problematike financovania sociálnych služieb, najmä tých od neverejných poskytovateľov.

Sme celoslovenská organizácia, podieľame sa na veciach spoločne. Nejde o nás, ale o ostatných... A je pre mňa veľkou cťou navonok prezentovať, predstavovať a obhajovať myšlienky, poslanie a záujmy ľudí, ktorých ÚNSS združuje.
Tatiana Winterová, riaditeľka

Architektonické bariéry sú pre nás nebezpečné

Rokom 2002 vstúpila do platnosti vyhláška 532, ktorá upravuje technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Oddelenie prevencie architektonických a dopravných bariér ÚNSS poskytuje poradenstvo pre odborníkov pri zapracovávaní debarierizačných požiadaviek do konkrétnych architektonických návrhov a projektov a pri realizácii stavieb. V roku 2015 sme posúdili a vydali záväzné stanoviská z hľadiska osôb so zrakovým postihnutím k **191** projektom pre stavebné konanie, **121** projektom pre územné konanie a zúčastnili sme sa **63** kolaudačných konaní.

Rekonštrukcie v Bratislave i Košiciach

Z posudzovaných projektov bola v Bratislave najvýznamnejšia rekonštrukcia Starého mosta vrátane Štúrovej ulice a novej električkovej trate do Petržalky, rekonštrukcia električkovej trate Radlinského – hlavná stanica, dopravná infraštruktúra Lamačskej brány, stavebné komplexy Twin City a Panorama City. V metropole východu to bola zásadná rekonštrukcia električkových tratí a železničnej stanice. V rámci nastavenia železničných staníc na trati Bratislava – Košice na vyššiu prevádzkovú rýchlosť boli navrhnuté a vyhotovené nahrávky pre informačné a orientačné akustické majáky pre stanice Púchov a Bytča.

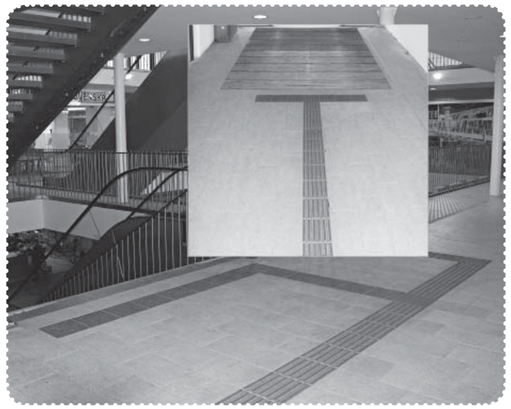

Ťažiskom metodickej činnosti oddelenia je **vytvárať zrozumiteľný a prehľadný výklad spomínanej vyhlášky, predovšetkým grafického a schematického vyjadrenia jednotlivých pravidiel**. V spolupráci s Bratislavskou integrovanou dopravou a projektantom boli stanovené zásady dispozície a vybavenie prestupných terminálov a integrovaných zastávok. Pri postupnej rekonštrukcii električkových tratí v Bratislave sa v súčinnosti s prevádzkovým úsekom Dopravného podniku Bratislava optimalizovala

dispozícia a vybavenie zastávok MHD vrátane reliéfnych opatrení a ozvučenia informačných systémov. Pre potreby Železníc SR sme odkonzultovali sprístupnenie bezbariérových WC na vybraných železničných staniciach, metodickú podporu pri riešení vonkajšieho a vnútorného ozvučenia osobných železničných vagónov sme poskytli ŽOS Trnava.

Pre Úrad verejnej ochrankyne práv bol vypracovaný návrh hodnotiacich kritérií na hodnotenie prístupnosti verejných budov pre zrakovo postihnuté osoby.
Medzi dôležité aktivity patrí aj **osvetová činnosť**, ktorej sme sa venovali aj v roku 2015: na zvýšené využívanie akustických majákov pri priestorovej orientácii boli zamerané články v časopisoch Nový život a Mosty inklúzie, pre RTVS sme poskytli rozhovory a stanoviská k pripravovanému Stavebnému zákonu, bezbariérovým riešeniam v mestách Bratislava, Trenčín a Košice aj v rámci osvetovej akcie Deň bielej palice.

V Únii som sa našla. V kolegoch, s ktorými pracujem, v klientoch, ktorých sa snažím posúvať bližšie k samostatnému a plnohodnotnému životu, v študentoch a verejnosti, ktorým rozprávam o svojej práci. Všetci títo ľudia mi denne dávajú jasnú odpoveď na otázku, či chcem patriť do Únie.
Lenka Patyiová, sociálna pracovníčka

CETIS podáva pomocnú ruku

Centrum technických a informačných služieb sa naďalej venovalo poradenstvu pre optimálny výber kompenzačných pomôcok a vydávaniu odporúčaní k žiadostiam o poskytnutie finančného príspevku na ich zakúpenie. Konzultácie sme poskytovali aj školám, zamestnávateľom a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Štandardy pre prístupnosť webových sídiel

Ťažiskom našej práce však boli kurzy pre používateľov počítačov so zrakovým postihnutím. Väčšinou šlo o výučbu základov práce na PC s programom JAWS s hlasovým výstupom určeným pre nevidiacich a s programom MaGIC na zväčšenie a úpravu zobrazenia na monitore počítača, ktorý využívajú slabozrakí klienti. V roku 2015 absolvovalo tieto školenia celkovo 24 zrakovo postihnutých.

V rámci pracovnej skupiny PS3 pre štandardy prístupnosti a funkčnosti webových stránok a poskytovania údajov Komisie pre štandardizáciu Ministerstva financií SR sme sa zúčastňovali na tvorbe štandardov pre prístupnosť webových sídiel verejnej správy. Vykonávali sme audity prístupnosti webových sídiel nielen verejnej správy, ale aj súkromných spoločností. Pre súťaž Zlatý erb sme vyhodnocovali prístupnosť webových sídiel samosprávy (87 hodnotení). Výsledky demonštruje postupné, aj keď pomalé zlepšovanie ich prístupnosti. Realizovali sme školenie so zameraním na tvorbu prístupných webových stránok pre autorov a vývojárov webových prezentácií.
V roku 2015 sme začali so školeniami inštruktorov informačných technológií pre zrakovo postihnutých v rámci kurzu akreditovaného MPSVaR SR. Inštruktormi sa stanú naši zamestnanci, ktorí budú viesť kurzy informačných technológií priamo na krajských strediskách ÚNSS.

Nepretržite od roku 2005 poskytujeme farmaceutickým firmám poradenstvo pre popisovanie liekov Braillovým písmom, čo im ukladá zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení neskorších predpisov.
Systematicky šírime osvetu o technických možnostiach prekonávania dôsledkov ťažkého zrakového postihnutia prostredníctvom výstav, seminárov a konferencií, napr. Non-Handicap. Záujem o tieto služby výrazne presahuje naše personálne i finančné možnosti.

Členovia – náš kapitál

V ÚNSS sú na báze dobrovoľnosti organizovaní nevidiaci a slabozrakí ľudia akéhokoľvek veku – dospelí aj deti, ich rodičia, príbuzní, priatelia a priaznivci. Základnými organizačnými článkami ÚNSS sú tzv. základné organizácie (ZO), ktoré vykonávajú svoju činnosť na základe územnej pôsobnosti. K 31.12.2015 sme mali 65 ZO, v ktorých bolo organizovaných 4026 členov. Zavedením elektronickej evidencie našich členov v roku 2013 sa nám podarilo získať množstvo zaujímavých informácií o štruktúre členstva našej organizácie. Vďaka tomu môžeme efektívnejšie určovať priority jednotlivých skupín osôb so zrakovým postihnutím z hľadiska stupňa postihnutia, veku a ich potrieb.

Štruktúra členov ÚNSS z hľadiska stupňa zrakového postihnutia	
Stupeň zrakového postihnutia	**Podiel v %**
Nevidiaci	9,65
Prakticky nevidiaci	36,77
Slabozrakí	34,01
Hluchoslepí	0,36
Bez zrakového postihnutia	19,21

Štruktúra členov z hľadiska veku	
Vekové rozpätie	**Podiel v %**
0 až 18 rokov	1,22
18 až 35 rokov	6,90
35 až 50 rokov	13,66
50 až 60 rokov	18,07
60 až 70 rokov	30,06
Nad 70 rokov	30,09

Na základe týchto informácií sme pristúpili k určitej zmene v prioritách: väčší dôraz kladieme na realizáciu programov pre seniorov, na oslovenie a získavanie mladých nevidiacich a slabozrakých či podporu a rozvoj výučby Braillovho písma ako nezastupiteľného nástroja gramotnosti ľudí so zrakovým postihnutím. Platí to nielen pre oblasť organizovania voľnočasových aktivít, ale aj pre portfólio poskytovaných sociálnych služieb.

Organizačná štruktúra členskej základne

Činnosť našich základných organizácií na úrovni krajov koordinuje 8 krajských rád (ďalej len KR). Volené sú na krajských zhromaždeniach, konaných v každom párnom roku, a každá ZO v nich má minimálne jedného zástupcu. Na celoštátnej úrovni riadi našu organizáciu a tým aj spolkovú činnosť Ústredná rada ÚNSS. Jej členmi sú okrem predsedov všetkých krajských rád tí, ktorí boli zvolení zjazdom. Ten sa koná raz za 4 roky, posledný VII. zjazd sa uskutočnil v októbri 2012. Hlavnými úlohami zjazdu ÚNSS ako nášho absolútne najvyššieho orgánu je okrem volieb do vrcholných orgánov aj vyhodnotenie činnosti ÚNSS za posledné štvorročné obdobie a určenie stratégie organizácie na nasledujúce 4 roky.

Činnosť krajských rád a základných organizácií ÚNSS

Nižšie organizačné zložky ÚNSS každoročne pripravia takmer 600 najrôznejších podujatí, na ktorých sa zúčastní vyše 10 000 osôb. Presné čísla o týchto aktivitách získame zo správ o činnosti, ktoré sú vypracovávané pre výročné členské schôdze konané začiatkom roku 2016.

Dobrovoľná práca našich funkcionárov je zameraná najmä na tieto témy:
- obhajoba záujmov nevidiacich a slabozrakých,
- aktivizácia, vzdelávanie členov a rozvoj ich zručností, ktoré im uľahčujú prekonať dôsledky závažných postihnutí zraku,
- monitoring spokojnosti členov so sociálnymi službami,
- prezentačné akcie pre verejnosť,
- klubová činnosť a zážitkové aktivity (tvorivé dielne, besedy, zájazdy, turistika),
- organizovanie spoločenských, kultúrnych a športových aktivít.

Aktivity organizované zrakovo postihnutými dobrovoľnými činovníkmi pre ľudí s rovnakým osudom by nebolo možné realizovať bez pomoci spoločnosti, tzn. samospráv, štátnych a verejnoprávnych inštitúcií alebo občanov, či už ide o asistentské činnosti dobrovoľníkov, rodinných príslušníkov a priateľov, takisto o finančnú či materiálnu pomoc darcov.

Malý kaleidoskop z regionálnych akcií

Darovali strom
Členovia ZO ÚNSS v Rožňave netradičným spôsobom oslávili Deň nevidiacich, ktorý si každoročne pripomíname 13.11., a to darom pre kaštieľ v Betliari. 27. novembra zasadili v tamojšom parku Dub červený. Prispeli tak k jeho obnove po ničivej veternej smršti z roku 2013. Mohli tak urobiť vďaka pomoci sponzorov – firmy Plyspo a Rosa – záhradná architektúra.

Memoriál Ing. Juraja Miškoviča

Je pravdou, že šach je „sedavý“ šport, ale je jedným z mála, v ktorom sa môžu uplatniť aj nevidiaci. 5. decembra si v Košiciach pripomenuli pamiatku organizátora športu pre zrakovo postihnutých, a to 5. ročníkom Memoriálu Ing. Juraja Miškoviča. Organizátormi boli ZO ÚNSS č.15 v Košiciach a ŠK Delfín. Turnaja sa zúčastnilo 9 hráčov so zrakovým postihnutím, ktorí hrali švajčiarskym systémom na 5 kôl. Ceny do turnaja venovalo KS ÚNSS Košice z prostriedkov získaných z predaja primátorského punču 2014.

1. slovensko-český turnaj v Qarde

Na rozdiel od šachu je pre nevidiacich novou vecou stolová hmatová hra Qardo, ktorá postupne preniká na všetky kontinenty. V Nitre, kde sa propagácii hry intenzívne venujú, zorganizovali 24. októbra 1. turnaj. Zúčastnilo sa ho 17 hráčov, samozrejme, chýbať nemohol ani autor tejto hry, pán Václav Fanta z Prahy. Projekt bol podporený interným grantovým programom ÚNSS.

Rovnováha v nás

Taký bol názov projektu, ktorý s podporou interného grantového programu organizovala KR ÚNSS v Banskej Bystrici. Celkovému rozvoju osobnosti zrakovo postihnutého človeka poslúžili témy ako tvorivé dielne (práca s hodvábom), právne minimum a nevidiaci v reštaurácii. Cyklické stretnutia prebiehali celých 6 mesiacov.

Poďme tvoriť rukami

Približne 20 nadšencov sa v priestoroch Krajského strediska v Prešove začalo stretávať v tvorivej dielni, ktorej náplňou bolo pletenie z papiera. Pod svoje krídla si ich vzala lektorka z prešovskej Krajskej knižnice, Jarka Harčárová. Nezištnú pomoc ponúkol milovník práce s drevom Miki Zahatňanský. Vidiac pracujúce „včeličky“, nedalo mu neprispieť a vyhotovil a priniesol formy na pletenie. Aj tento projekt bol podporený interným grantovým programom ÚNSS.

Nevidím, ale fotím

Vďaka ťažko zrakovo postihnutému profesionálnemu fotografovi, manažérovi Jankovi „Mišiakovi“ Miškovičovi z Banskej Bystrice môžeme pre zrakovo postihnutých organizovať aj takéto semináre. Jeho krédom znie: „nemusím vidieť, čo fotím, ale musím vedieť, čo chcem fotiť.“ Záber je z júnového seminára v Nitre.

Spomienka z Kysúc

Účasť členov skupiny Kysucký prameň na podujatiach ZO ÚNSS z Čadce nebola najmä v minulosti výnimkou. Fotografia z oslavy Dňa matiek je aj malou spomienkou na tragicky zosnulého člena skupiny a ÚNSS Karola Časnochu.

Únia a ľudia z nej mi pomohli v najťažšom období môjho života. Dávali mi na vedomie: „Patríš medzi nás.“ Nejednu akciu, na ktorej som sa nemohla zúčastniť, som doslova oplakala. No tie, na ktorých sa zúčastniť môžem, sú pre mňa malým sviatkom.
Ervína Balašková, prakticky nevidiaca členka

Podporujeme všestranný rozvoj našich klientov

Časopisy pre ľudí so zrakovým postihnutím

Už niekoľko desaťročí bez prerušenia zabezpečujeme pre nevidiacich a slabozrakých vydávanie časopisov. Ide o periodiká v prístupných formátoch: vo zväčšenej čiernotlači, v Braillovom písme a o audiočasopisy.

V roku 2015 sme vydávali tieto tituly:
Priezor (zväčšená čiernotlač)
Nový život (braillovská tlač)
Vierka (braillovská tlač)
Rozhľady (audioformát)
Dúha (zväčšená čiernotlač a braillovská tlač)

Vydávanie týchto časopisov je realizované v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči a spolufinancované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Rekondičný pobyt pre zrakovo postihnutých diabetikov

Ide o špecifickú a pomerne početnú skupinu našich klientov. Keďže vplyvom diabetu prichádzajú o zrak postupne a často vo vyššom veku, nemajú títo ľudia osvojené mnohé zručnosti, ktoré by im vzhľadom na pridružené zrakové postihnutie pomohli prakticky zvládať ich ochorenie. Práve z tohto dôvodu pre nich ÚNSS opakovane organizuje rekondičné pobyty, na ktorých sa s potrebnými metódami a postupmi starostlivosti môžu oboznámiť. V roku 2015 sme s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zrealizovali tento pobyt v októbri v Turčianskych Tepliciach a zúčastnilo sa ho 14 zrakovo postihnutých diabetikov.

Cesta svetla 2015

Fotografická súťaž je už tradičnou kultúrnou aktivitou ÚNSS - v roku 2015 prebehol už jej dvanásty ročník. Súťaž je otvorená každému bez obmedzenia a jej cieľom je prostredníctvom fotografií priblížiť problematiku zrakového postihnutia, a to jednak samotným autorom cez ich vlastné umelecké uchopenie témy, jednak širokej verejnosti prehliadkou výstavy najlepších prác, ktorú každoročne organizujeme po ukončení súťaže.
V roku 2015 sa do Cesty svetla prihlásilo 18 autorov a spolu zaslalo 77 súťažných fotografií. V priebehu kalendárneho roka sa na rôznych miestach Slovenska uskutočnilo 16 expozícií vybraných snímok. Realizáciu tohto podujatia finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

Celoslovenská Súťaž v písaní a čítaní Braillovho písma

Cieľom je tento nástroj gramotnosti nevidiacich propagovať a podporiť rozvoj jeho výučby nielen u detí, ale aj dospelých. Na krajských kolách, ktoré sa v máji uskutočnili vo všetkých ôsmich regiónoch, sa zúčastnilo 77 súťažiacich. Z nich sa do finále priamo kvalifikovalo 18 víťazov, ku ktorým organizátori nominovali ďalších 6 s najlepšími výkonmi. 17. a 18.10. hostila tých najšikovnejších SKN. Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa uskutočnilo v Mestskom Divadle v Levoči. Súčasťou programu bola okrem koncertu aj prezentácia 5 vybraných esejí z ankety Čím je pre mňa naša Únia, čo pre mňa znamená?, ktorú sme vyhlásili pri príležitosti 25. výročia vzniku našej organizácie. Realizáciu podujatia finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

Zdvihnime oponu!

Hudba je pravdepodobne najfrekventovanejším druhom umenia, ktorému sa zrakovo postihnutí venujú. Umenie ako také nepochybne rúca bariéry, preto sme presvedčení o tom, že naša Umelecká prehliadka v speve a hre na hudobný nástroj môže nielen rozšíriť možnosti zrakovo postihnutých prezentovať sa na verejnosti svojimi schopnosťami, ktorými môžu smelo konkurovať vidiacim interpretom, ale aj urobiť krok smerom k podpore intenzívnejšej integrácii našich klientov do spoločnosti.
V rámci tohto projektu sme s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR zrealizovali hudobnú prehliadku zrakovo

postihnutých interpretov, ktorá bola určená širokej verejnosti. Uskutočnila sa v auguste v Bratislave a zúčastnilo sa jej 43 spevákov a hudobníkov.

Zvyšovanie kvality terénnej práce pre seniorov so zrakovým postihnutím

Projekt bol zameraný na kontinuálne zvyšovanie kvality poskytovaných terénnych sociálnych služieb pre ľudí vo veku nad 60 rokov, ktorí tvoria najpočetnejšiu skupinu našich klientov. Šestnástim odborným pracovníkom ÚNSS sme zabezpečili školenie pod názvom Špecifiká práce so seniormi so zrakovým postihnutím. Realizáciu tohto projektu podporila Nadácia Socia prostredníctvom programu Lienka pomoci.
Vzdelávanie bolo zamerané na témy ako:
• staroba a jej psychosociálne dôsledky,
• sociálna práca so seniormi,
• sociálne prostredie seniorov,
• sociálne služby ÚNSS pre seniorov.

Aktivizácia mládeže – dlhodobá ambícia (Youth Activization – Long Term Ambition)

Začali sme realizovať projekt, ktorého zámerom je vytvoriť a overiť nástroje na systemizáciu práce s mládežou so zrakovým postihnutím. V podmienkach Slovenska totiž prakticky neexistuje ponuka aktivít na trávenie voľného času pre túto cieľovú skupinu - ponuka špecializovaných voľnočasových aktivít je veľmi obmedzená, možnosť využívať existujúce mainstreamové programy prakticky nulová. Bohužiaľ, nie je zriedkavosťou, že mladí ľudia so zrakovým postihnutím po ukončení inštitucionalizovaného vzdelávania ostávajú doma bez možnosti širšieho sociálneho kontaktu, ich aktivita sa v lepšom prípade obmedzí na virtuálne vzťahy a komunikáciu, avšak v mnohých prípadoch sú absolútne pasívni a spoliehajú sa na starostlivosť svojich blízkych.
Ambíciou projektu s názvom Aktivizácia mládeže – dlhodobá ambícia je pripraviť skupinu aktívnych mladých ľudí so zrakovým postihnutím na to, aby v budúcnosti sami vytvárali možnosti a príležitosti na aktívne trávenie voľného času pre rovnako znevýhodnených mládežníkov. Na realizácii projektu sa spolu s nami podieľajú Slovinská asociácia zdravotne postihnutých študentov a Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií. Spolufinancovanie zabezpečuje Európska únia v rámci programu Erasmus +.

Som tu preto, lebo sú tu skvelí ľudia, od ktorých sa môžem stále veľa učiť, lebo to, čo robíme, má pre mňa zmysel, lebo hodnoty Únie, na ktorých stojí naša práca, sú aj mojimi hodnotami.
Dagmar Filadelfiová, sociálna pracovníčka

Michal Handzuš hral za nás

14. ročník verejnej zbierky Biela pastelka priniesol niekoľko neprehliadnuteľných noviniek. Po prvý raz v histórii to boli dva hlavné zbierkové dni, ktoré sa zároveň presunuli na záver pracovného týždňa. Takmer 4 000 dobrovoľníkov vykročilo 25. a 26.9. do ulíc 300 slovenských miest a obcí, aby so zapečatenými pokladničkami oslovili verejnosť na pomoc ľuďom s ťažkým zrakovým postihnutím. A výsledok? Ten je takisto nezanedbateľný - napriek výnimočne nepriaznivému počasiu sme zaznamenali historicky najvyšší výnos zbierky v pokladničkách, a to vo výške 103 856,52 €.

Za jednoeurový príspevok dostal každý darca spinku s vyobrazením bielej pastelky. Verejnosť mohla do zbierky prispieť aj zaslaním SMS správy v hodnote 2 € alebo vkladom na bankový účet. Medzi ďalšie novinky patrila čestná pozícia ambasádora zbierky. So sloganom „Hrám za tých, ktorí to potrebujú“ sa jej v špeciálnom hokejovom drese zhostil majster sveta z roku 2002 a reprezentant SR v ľadovom hokeji Michal Handzuš. Priaznivci nášho najpopulárnejšieho športu mohli ÚNSS podporiť aj kúpou čierneho puku s podpisom ambasádora v hodnote 9 € alebo vydražením niektorého z originálnych hokejových predmetov od známych slovenských hokejistov, ako sú Marián Hossa, Zdeno Chára či Tomáš Tatar. Výťažok dražby putoval na konto Bielej pastelky 2015.

Hlavné podujatie kampane sa uskutočnilo v piatok 25.9. v OC Eurovea v Bratislave, kde bol umiestnený aj pukomat - špeciálne upravený automat na predaj

pukov. Nechýbali ukážky z výcviku vodiacich psov, jazda na dvojmiestnom bicykli vhodnom pre zrakovo postihnutých či možnosť napísať si niečo v Braillovom písme. Pre milovníkov hokeja bol pripravený mini hokejový turnaj, ktorý komentoval otec bývalého reprezentačného kapitána Miroslava Šatana, pán Emil Šatan. Osobnou účasťou ho podporil aj Richard Lintner. Bohatý program uzavrela skupina Polemic svojím Koncertom potme.

Infostánky Bielej pastelky navštívili záujemcovia aj v Trnave, Nitre, Banskej Bystrici, Rimavskej Sobote, Žiline, Martine, Poprade, Prešove a Košiciach. Svoj podmanivý hlas aj 14. ročníku verejnej zbierky prepožičal herec a podporovateľ Bielej pastelky Marián Geišberg. Okrem tradičných propagačných spotov zaznel aj v zvukových pozvánkach mestských, obecných a školských rozhlasov. Najúspešnejší dobrovoľnícky tím zo ZŠ vo Vikartovciach pri Poprade získal za svoju aktivitu atraktívnu odmenu: prežil Deň s Michalom Handzušom s účasťou na extraligovom hokejovom zápase banskobystrických „baranov“.

Celkový výnos zbierky v roku 2015 dosiahol čiastku 116 682,64 €, z toho čistý výnos predstavoval sumu 87 762,03 €. Samostatná verejná zbierka Biela pastelka – pukomat vyniesla 1908,75 €.

Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom a partnerom za pomoc a darcom za príspevok, ktorý sa prostredníctvom našej činnosti pretaví do lepšej kvality života mnohých nevidiacich a slabozrakých ľudí.

OKAmih zo života nevidiacich

Časopis nevidiacich pre vidiacich

OKAmih

Vydáva Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska • ročník 4. • číslo 1 • 16. 9. 2015

Pomáhame nevidiacim vrátiť sa do života

Zatvor oči a hraj!

Vstať ráno z postele, pozrieť sa von oknom, aké je počasie, uvariť si čaj, natrieť chlieb maslom a vybrať sa do práce. Ak vám slúži zrak, raňajší rituál ani nevnímate. Rovno sa naladíte na manželov úsmev na rozlúčku a pracovný výkon tohto dňa. Urobiť krok za krokom správne a s istotou takéto bežné veci je pre nevidiaceho človeka ťažké. Nie však nemožné. Pomáha mu v tom aj verejná zbierka BIELA PASTELKA.

Pokračovanie na 21. strane

Zodpovedá zásadám jasnej tlače

Napriek nevysokej periodicite sa už časopis OKAmih udomácnil na slovenskom mediálnom trhu. Aj v roku 2015 vyšiel v septembri vložený v týždenníku Život. Jeho vydanie podporilo Ministerstvo kultúry SR. Posolstvom časopisu je vytvoriť reálny obraz o nevidiacich a slabozrakých, o problémoch a radostiach, s ktorými sa stretávajú, ale aj o pomoci, ktorú im ponúka ÚNSS.

Štvrtý ročník OKAmihu sa niesol v znamení 25. výročia založenia ÚNSS. Obzreli sme sa za históriou organizácie, dosiahnutými výsledkami a výzvami, ktorým čelí. Nosnou témou čísla bola sebaobsluha ako jeden z nástrojov, pomocou ktorých pomáha ÚNSS nevidiacim vrátiť sa do života. Vítaným čítaním sú v OKAmihu príbehy ľudí, ktorí napriek zrakovému postihnutiu žijú aktívny a nezávislý život. Potvrdzuje to rozprávanie nevidiaceho Dušana, ktorý si založil živnosť a dokáže vyrobiť 200 zmetákov a metiel za mesiac, či nevšedného fotografa Jána, ktorý rozdáva nielen radosť zo svojich fotografií, ale aj rady, ako si chrániť zrak a aktívne posilňovať jeho zvyšky. Nemohli sme sa nezmieniť o veľmi potešujúcej správe: v 6. ročníku Ceny Nadácie Orange sa nám dostalo uznania za program Zdravé oči už v škôlke a jeho výsledky po prvom roku plnej prevádzky v materských školách. Spestrením bol aj rozhovor s okuliarnatým ambasádorom Bielej pastelky 2015 Michalom Handzušom ako úvod do témy: Prečo sú rozhlasové reportáže z ľadového hokeja také obľúbené u nevidiacich?

Kam s nepoužívanými okuliarmi? Ako vidia trebišovskí gymnazisti svoju slabozrakú spolužiačku a ako ich vidí ona? Čo majú spoločné vytrvalostný beh a Braillovo písmo? Aj o tom sa písalo v OKAmihu. Členmi tvorivého kolektívu redakcie sú podpredseda ÚNSS Josef Zbranek, manažérka pre fundraising Ivana Potočňáková a PR manažér Stanislav Sokol. Odborným okom na proces vzniku každého čísla dozerá redakčná rada v zložení: predseda ÚNSS Branislav Mamojka, redaktor TV Markíza Patrik Herman, redaktorka denníka SME Halka Tytykalová, oftalmologička Erika Vodrážková, mediátorka Ida Želinská a spisovateľ Silvester Lavrík.

Chodec s bielou palicou na priechode. Čo s ním?

V spolupráci s Prezídiom Policajného zboru SR sme pri príležitosti Svetového dňa bielej palice na štvrtok 15.10. pripravili každoročnú dopravno-výchovnú akciu Deň bielej palice. V čase od 8.00 do 12.00 v 51 mestách na 60 priechodoch pre chodcov signalizovali figuranti s bielou palicou svoj úmysel prejsť na opačnú stranu vozovky. 6. ročník akcie však výrazne ovplyvnili poveternostné podmienky – na siedmich plánovaných priechodoch sa práve pre nepriazeň počasia nemohla vôbec uskutočniť.

Cieľom tradičnej akcie nie je pokutovať, ale upozorniť vodičov na chodcov so zrakovým postihnutím. Scenár na priechodoch je nemenný: figurant dá bielou palicou signál, že je pripravený vykročiť a vstúpiť do vozovky. Niekoľko desiatok metrov za priechodom je pristavená policajná hliadka, ktorá vyhodnocuje reakcie vodičov. Tých, ktorí nevidiacemu chodcovi nedali prednosť, poučí o priestupku a odovzdá im informačný leták s vysvetlením významu a funkcie bielej palice. Vodiči, ktorí chodcovi zastavili, dostávajú od dobrovoľníkov ÚNSS darček - osviežovač vzduchu do auta s motívom Dňa bielej palice.

Výsledky hovoria jasnou rečou: na priechodoch pre chodcov nezastavilo nevidiacim figurantom v priemere 20,60 % vozidiel, čo je o 6 percentuálnych bodov viac ako v predchádzajúcom ročníku akcie. Predpokladáme, že svoj podiel na tomto výsledku malo práve nepriaznivé počasie. Najmenej zodpovední vodiči sú podľa výsledkov v Košickom kraji (nezastavilo 43 % z nich), najlepšie obstáli tí z Trenčianskeho kraja (12,90 %).

Témou tradičnej akcie boli aj tzv. tiché autá. Elektrické a hybridné autá sú pre našich klientov pri nižších rýchlostiach len ťažko zaregistrovateľné, čo zvyšuje riziko kolízie s nevidiacimi a slabozrakými chodcami, deťmi, seniormi či cyklistami. Hluk vydávaný autami je ich dôležitou identifikačnou vlastnosťou. Je preto nevyhnutné, aby vodiči tichých áut bez zvukového systému AVAS venovali chodcom podstatne vyššiu pozornosť ako vodiči áut so spaľovacím motorom.

Únia mi pomáha v mnohých veciach, praktických i teoretických, počnúc priestorovou orientáciou a končiac prácou so softvérmi. Jej služby využívam intenzívne už vyše 4 roky. Počas tohto obdobia som nadobudol istotu a odvahu v chôdzi s bielou palicou aj v iných zručnostiach. Na Únii som spoznal aj mnoho dobrých ľudí a môžem s pokojom povedať, že ÚNSS má v mojom živote svoje pevné miesto. Veď v podstate spolu žijeme krásny život.
Pavol Kéri, nevidiaci klient

Zdravé oči už v škôlke s Cenou Nadácie Orange

Hlavným cieľom celoslovenského programu Zdravé oči už v škôlke je odhaľovať zrakové poruchy detí vo veku 3 – 6 rokov prostredníctvom preventívnych meraní priamo v materských školách. Tieto bezplatné skríningové merania realizujú zrakoví terapeuti ÚNSS bezdotykovo autorefraktometrom, ktorý dokáže s vysokou mierou spoľahlivosti odhaliť existujúce alebo začínajúce vývinové poruchy zraku detí, akými sú astigmatizmus, tupozrakosť či škuľavosť. V roku 2015 navštívila ÚNSS 69 miest a obcí po celom Slovensku, aby odmerala zrakové parametre 8797 deťom v 163 materských školách. 1 481 (17 %) z nich dostalo na základe analýzy zrakových parametrov odporúčanie na návštevu detského očného lekára.

Z množstva mimovládnych organizácií, ktoré prispeli k riešeniu aktuálnych potrieb spoločnosti v oblastiach, ktorým sa Nadácia Orange prioritne venuje, sa v roku 2015 uchádzalo o ocenenie 101 z nich. V šiestom ročníku Ceny Nadácie Orange sa súťažilo v troch kategóriách: sociálna inklúzia, vzdelávanie a komunitný rozvoj. V prvej menovanej sa na skvelom treťom mieste za aktivity a služby v prospech ľudí so zrakovým postihnutím a za program Zdravé oči už v škôlke umiestnila práve Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Nadácia Orange v profile nominovaných organizácií uviedla: „Projekt Zdravé oči už v škôlke predstavuje obrovský prínos, pretože odhaľuje závažný nedostatok v systéme zdravotnej prevencie a zároveň v praxi testuje jeho možné riešenie.“ Skríningový program sa stal jednou z kľúčových preventívnych aktivít našej organizácie. Aj vďaka uznaniu jeho výsledkov a všeobecnej prospešnosti sa s podporou partnerov podarilo vybaviť autorefraktometrom všetky krajské strediská ÚNSS. Program je otvorený aj pre firemné a osvetové podujatia našich partnerov. V roku 2015 sme sa zúčastnili na podujatiach Krajina Harmónia v Žiline, Veselá planéta v Košiciach či firemnom dni spoločnosti Volkswagen, na ktorých sme zaostrili na zrak stoviek detí.

Prínos programu a záujem o skríning zo strany materských škôl si už vyžiadali prípravu samostatnej internetovej stránky www.zdraveocivskolke.sk. Jej spustenie sa pripravuje na prvý štvrťrok 2016. S podporou celoslovenských či regionálnych partnerov máme ambíciu aj v nastávajúcom roku odmerať zrakové parametre 10 tisíckam slovenských detí.
Odbornou garantkou programu je hlavná odborníčka pre oftalmológiu Ministerstva zdravotníctva SR Marta Ondrejková a ambasádorkou moderátorka Aneta Parišková, ktorá je sama matkou troch detí v predškolskom veku.

Program Zdravé oči už v škôlke sme v roku 2015 realizovali s podporou partnerov: Nadácia ČSOB, LIDL, KIA, IMP Kontakt, Nadácia Pontis, Novartis a Terezia Company

Máme pred sebou ešte veľa prekážok, nenaplnených cieľov a možností rozvoja. Ale máme aj chuť a snahu popasovať sa s problémami pri napĺňaní týchto cieľov a hľadaní nových výziev. Verím v hodnoty, ktoré Únia prezentuje, a mám radosť, že som jej súčasťou.
Tatiana Winterová, riaditeľka

Ďakujeme, že nás vidíte. Už 25 rokov

Týmto sloganom oslovovala jubilujúca ÚNSS verejnosť po celý rok 2015. Už rovné štvrťstoročie pôsobí v prostredí mimovládneho sektora ako reprezentatívna organizácia zastupujúca záujmy ľudí so zrakovým postihnutím. Po zmene politických pomerov v roku 1989 vyústila iniciatíva založiť samostatnú organizáciu do ustanovujúceho zjazdu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorý sa uskutočnil 7.4.1990 v Bratislave.

Aktivity pripravené v súvislosti s 25. výročím založenia boli sústredené na mesiace apríl a máj. Tou hlavnou bol Deň otvorených dverí a tlačová konferencia na Úrade ÚNSS 21.5. Podujatie sprevádzala ukážka odborných a voľnočasových aktivít. Návštevníci si vyskúšali chôdzu s bielou palicou, sebaobsluhu, kompenzačné pomôcky i ukážky práce s vodiacim psom. Výstava fotografickej súťaže Cesta svetla poodhalila verejnosti fakt, že aj ľudia so zrakovým postihnutím dokážu objektívom zachytiť zaujímavé momenty. Možnosť dať si preventívne vyšetriť zrak využili detskí aj dospelí návštevníci podujatia.

Súčasťou série podujatí k výročiu boli dni otvorených dverí na krajských strediskách ÚNSS, krajské kolá Súťaže v čítaní a písaní Braillovho písma aj jej celoslovenské finále, ktoré sa uskutočnilo 16. - 17.10. v Levoči. Naši členovia dostali súčasne možnosť zamyslieť sa nad otázkou „Čím je pre mňa Únia, čo pre mňa znamená?“ a so svojím názorom sa podeliť s ostatnými prostredníctvom krátkej úvahy. Na výzvu zareagovalo a svoj príspevok zaslalo 21 autorov - členov, funkcionárov, klientov i zamestnancov. Všetky príspevky si možno prečítať na internetovej stránke www.unss.sk v sekcii O nás/Naše poslanie. Na dovŕšenie jubilejného roka sme sa rozhodli krátkymi výrokmi prispievateľov popretkávať aj túto výročnú správu.

Aktivity na našu podporu

Štvornohé oči

Od roku 2004 organizujeme verejnú zbierku Štvornohé oči na podporu chovu, výchovy, výcviku vodiacich psov a prípravu zrakovo postihnutých klientov na prácu s nimi. Prispieť do zbierky možno vhodením ľubovoľnej čiastky do pokladníc (makiet vodiaceho psa), ktoré sú rozmiestnené zväčša v nákupných centrách po celom Slovensku. V roku 2015 sme zbierali do 55 pokladníc, výsledkom je hrubý výnos 17 146,56 €. Oficiálnymi partnermi zbierky sú obchodný reťazec BILLA a spoločnosť OLEJÁR. Na nastávajúce obdobie pripravujeme ďalšiu fázu revitalizácie zbierky: plyšové makety vodiaceho psa nahradia nové laminátové pokladnice. Verejnosť sa tak v budúcnosti stretne už iba s takouto maketou psa, ktorý spolu s dvomi šteniatkami sedí na pokladnici.

Dobrovoľníci na našej strane

V piatok 12.6. sme sa spolu s takmer dvomi desiatkami dobrovoľníkov stali súčasťou najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva v strednej Európe – Naše Mesto 2015. Zapojilo sa doň takmer 8 000 dobrovoľníkov z 80 firiem. V 28 slovenských mestách si vysúkali rukávy pri práci na 500 pripravených aktivitách. Našu organizáciu si vybrali zamestnanci nášho firemného partnera – spoločnosti Novartis. Po krátkom predstavení našej organizácie a jej poslania sme sa spoločne presunuli za jednotlivými aktivitami. Práca v záhrade i umývanie okien boli vítanou pracovnou zmenou pre našich dobrovoľníkov a súčasne užitočnou pomocou pre sídlo ÚNSS v bratislavskej Karlovej Vsi.

Mimoriadne aktívne dobrovoľnícke tímy spoločnosti DELL aj individuálni pomocníci nám zase pravidelne pomáhajú pri rôznych nárazových prácach súvisiacich s prípravou verejnej zbierky Biela pastelka: pri balení či distribúcii materiálov alebo telefonickom nábore škôl.

Kampaň na dve percentá

Začiatok roka patril kampani na podporu získavania 2 % z dane. Na možnosť venovať časť zo zaplatenej dane sme upozorňovali na webovej stránke www.unss.sk, na Facebooku aj prostredníctvom mailing listov, potenciálnym darcom spomedzi podnikateľov sme posielali aj individuálne žiadosti. Už druhý rok počas kampane oslovuje verejnosť aj banner na oplotení nášho sídla.

Únia nie je len o práci, ale v prvom rade o ľuďoch, o ich osudoch.
Vladimír Cintula, nevidiaci člen

Finančná správa ÚNSS za rok 2015

I. Analýza majetku a zdrojov krytia majetku ÚNSS

AKTÍVA v EUR		Účtovné obdobie 2015	Účtovné obdobie 2014	Medziročný rozdiel
A.	**NEOBEŽNÝ MAJETOK**	**274 403**	**278 438**	**-4 035**
1.	Dlhodobý nehmotný majetok			
2.	Dlhodobý hmotný majetok	267 764	271 799	-4 035
3.	Dlhodobý finančný majetok	6 639	6 639	0
B.	**OBEŽNÝ MAJETOK**	**735 399**	**641 259**	**94 140**
1.	Zásoby	1 191	950	241
2.	Dlhodobé pohľadávky	104 304	1 015	103 289
3.	Krátkodobé pohľadávky	69 884	134 412	-64 528
4.	Finančné účty	560 020	504 882	55 138
C.	**PRECHODNÉ ÚČTY AKTÍV**	**11 497**	**18 884**	**-7 387**
Aktíva celkom (A+B+C)		**1 021 299**	**938 581**	**82 718**

Neobežný majetok ÚNSS klesol počas roka 2015 o 4 035,- Eur (vyraďovaním dlhodobého majetku obstaraného v predchádzajúcich rokoch). Obežný majetok v roku 2015 vzrástol oproti roku 2014 o 94 140,- Eur. Najvýznamnejší vplyv na tento stav malo:

- záverečné vyúčtovanie a finančné vysporiadanie 2 viacročných projektov financovaných zo zdrojov EÚ a to prostredníctvom Slovenskej implementačnej agentúry a Prešovského samosprávneho kraja
- získanie grantu zo schémy Erasmus+ pre realizáciu projektu YALTA na obdobie 2,5 roka od novembra 2015.

PASÍVA v EUR		Účtovné obdobie 2015	Účtovné obdobie 2014	Medziročný rozdiel
A.	**VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU**	**682 808**	**595 693**	**87 115**
1.	Fondy organizácie a fondy tvorené zo zisku	1 123 353	1 018 072	105 281
2.	Výsledok hospodárenia a nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých období	-440 545	-422 378	-18 167
B.	**CUDZIE ZDROJE**	**82 359**	**99 092**	**-16 733**
1.	Rezervy	13 988	19 393	-5 405
2.	Dlhodobé záväzky	1 290	1 707	-417
3.	Krátkodobé záväzky	66 921	77 722	-10 801
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	160	270	-110
C.	**PRECHODNÉ ÚČTY PASÍV**	**256 132**	**243 796**	**12 336**
PASÍVA celkom (A+B+C)		**1 021 299**	**938 581**	**82 718**

Vlastné zdroje ÚNSS v porovnaní s rokom 2014 vzrástli o rozdiel medzi stratou dosiahnutou v roku 2015 vo výške 18 365,08 € a hodnotou čistého výnosu verejných zbierok konaných v roku 2015 vo výške 105 479,56 €. Podľa novelizovaných postupov účtovania je suma výnosov verejných zbierok premietnutá do tvorby fondov organizácie.

Hodnotu prechodných účtov pasívnych ÚNSS v roku 2015 tvoria v pomere:
- 49% finančné prostriedky čerpané v nasledujúcich účtovných obdobiach zo zmluvných grantových schém – EÚ, USA
- 24% hodnota prijatých podielov z 2% asignovanej dane v roku 2015
- 14% zostatková cena odpisovaného majetku získaného z finančných darov
- 13% hodnota vyplývajúca zo zmlúv uzavretých s VÚC na rok 2016

II. Prehľad nákladov a výnosov ÚNSS

NÁKLADY v EUR		Účtovné obdobie 2015	Účtovné obdobie 2014	Medziročný rozdiel
50	Spotreba materiálu a energie	64 439	88 690	-24 251
51	Služby	309 523	261 436	48 087
52	Osobné náklady	419 377	461 813	-42 436
53	Dane a poplatky	1 687	2 263	-576
54	Ostatné náklady	8 607	112 417	-103 810
55	Odpisy, predaný majetok, rezervy, tvorba fondov	177 902	39 315	138 587
56	Poskytnuté príspevky	33 004	72 243	-39 240
NÁKLADY celkom		**1 014 538**	**1 038 177**	**-23 639**

Najvýznamnejšou položkou nákladov sú naďalej osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov), tvoria 41% všetkých nákladov ÚNSS a platby za dodávané služby -30%. V dôsledku zmeny metodiky účtovania výnosov z verejných zbierok sa významne zvýšili náklady v účtovnej skupine 55. Tvorba fondov tu prestavuje až 76% ročného obratu.

VÝNOSY v EUR		Účtovné obdobie 2015	Účtovné obdobie 2014	Medziročný rozdiel
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	93 118	143 249	-50 131
64	Ostatné výnosy	13 802	15 540	-1 738
65	Tržby z finančných investícií, rezervy	38 195	18 779	19 416
66	Prijaté príspevky	515 857	418 488	97 368
69	Dotácie	335 268	334 678	589
VÝNOSY celkom		**996 240**	**930 735**	**65 505**
Výsledok hospodárenia pred zdanením		**-18 298**	**-107 442**	**89 144**
591	Daň z príjmov	67	149	-82
Výsledok hospodárenia po zdanení		**-18 365**	**-107 591**	**89 226**

Najvýznamnejšia výnosová položka „Prijaté príspevky“ bola v roku 2015 tvorená predovšetkým prijatými príspevkami z Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, príspevkami fyzických a právnických osôb (realizované verejné zbierky, dary) a poukázanými 2% z daní z príjmu. V rámci dotácií sme prijali finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb od VÚC a na realizáciu projektov od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva kultúry SR.

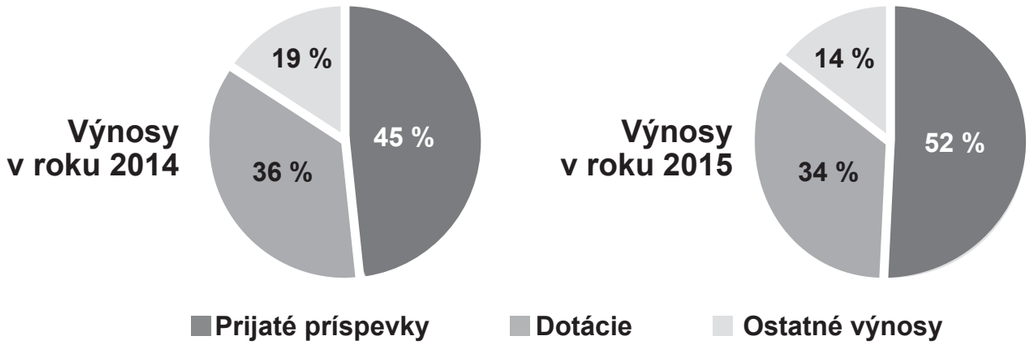

Podiel prijatých príspevkov a dotácií na celkových výnosoch ÚNSS stále dokazuje vysokú závislosť ÚNSS na týchto zdrojoch, v roku 2015 je to 86 %.

Najvýznamnejšie prijaté príspevky a dotácie v roku 2015
(okrem verejných zbierok a poukázaných 2 % z daní z príjmu)

Príspevky a dary	Finančný objem (v Eur)
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	28 000
Ministerstvo kultúry SR	20 700
Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny	84 457
Banskobystrický samosprávny kraj	41 490
Košický samosprávny kraj	63 426
Bratislavský samosprávny kraj	24 900
Nitriansky samosprávny kraj	24 894
Prešovský samosprávny kraj	29 650
Trenčiansky samosprávny kraj	12 000
Trnavský samosprávny kraj	57 600
Žilinský samosprávny kraj	33 327
Príspevky od mestských úradov	19 903
Príspevky od nadácií	42 227
Príspevky od právnických osôb	25 296

III. Ekonomicky oprávnené náklady

V našich krajských strediskách sme v roku 2015 poskytli služby špecializovaného sociálneho poradenstva 2274 klientom a služby sociálnej rehabilitácie 1085 klientom. Celková výška ekonomicky oprávnených nákladov (EON) na ich poskytovanie bola **369 760,63 €.**
V rámci **špecializovaného sociálneho poradenstva** to predstavuje EON **na jedného klienta** vo výške **97,27 €** a v rámci **sociálnej rehabilitácie 136,93 € na jedného klienta.**

Únia mi umožnila stretávať sa a pracovať s ľuďmi s rovnakým zdravotným problémom, ako mám ja. Viem ich pochopiť a teraz sa aj ja snažím odovzdávať skúsenosti a rady, ktoré som nadobudol počas rokov prežitých v Únii - tejto prepotrebnej a veľmi prospešnej organizácii.
Jozef Kopaj, prakticky nevidiaci člen

Dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou v zmysle zákona č. 540/2007 Z. z. § 23 odsek 5

vedeniu občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

I. Overila som účtovnú závierku občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska k 31. 12. 2015, ku ktorej som dňa 31. 3. 2016 vydala správu v nasledujúcom znení:

Správa nezávislého audítora z overovania účtovnej závierky pre vedenie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska so sídlom Bratislava, Sekulská 1, IČO 00683876 zapísanej v zložke MV SR pod č. VVS/1-909/90-32-10

Uskutočnila som audit priloženej účtovnej závierky občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2015, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k tomuto dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o účtovníctve"/ a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe môjho auditu. Audit som vykonala v súlade s medzinárodným audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získala primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol vypracovať audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej zahŕňa zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených orgánom spoločnosti, ako aj vyhodnotenie prezentácie účtovnej závierky.

Som presvedčená, že audítorské dôkazy, ktoré som získala, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre môj názor.

Názor

Podľa môjho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska k 31. decembru 2015 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Meno a priezvisko audítora:	Ing. Viera Hoštáková
Číslo licencie:	443
Podpis audítora:	
Dátum správy audítora:	31. marca 2016
Adresa audítora:	Čsl. armády 33, 040 01 Košice

II. Overila som súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou

Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedný štatutárny orgán spoločnosti. Mojou úlohou je overiť súlad výročnej správy s účtovnou závierkou a na základe toho vydať dodatok správy audítora o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie som vykonala v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardami. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primerané uistenie, že informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré sú predmetom zobrazenia v účtovnej závierke, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s príslušnou závierkou.

Informácie uvedené vo výročnej správe som posúdila s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31. 12. 2015. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z účtovnej závierky a účtovných kníh som neoverovala. Som presvedčená, že vykonané overovanie je dostatočné a vhodné ako východisko pre môj názor.

Podľa môjho názoru účtovné informácie uvedené vo výročnej správe občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska sú v súlade s účtovnou závierkou k 31. decembru 2015.

Meno a priezvisko audítora:	Ing. Viera Hoštáková
Číslo licencie:	443
Podpis audítora:	
Dátum správy audítora:	12. 4. 2016
Adresa audítora:	Čsl. armády 33, 040 01 Košice

Poďakovanie

Ďakujeme štátnej správe

- Ministerstvo kultúry SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ďakujeme samospráve

- Banskobystrický samosprávny kraj
- Bratislavský samosprávny kraj
- Košický samosprávny kraj
- Nitriansky samosprávny kraj
- Prešovský samosprávny kraj
- Trenčiansky samosprávny kraj
- Trnavský samosprávny kraj
- Žilinský samosprávny kraj

Ďakujeme spolupracovníkom a podporovateľom

- Autoprofit Galanta
- dakujeme.sk
- DAMONAX
- darujme.sk
- Dell
- Dobrá krajina (darcovský portál Nadácie Pontis)
- DOXX
- Erasmus+
- Eset
- Európska únia nevidiacich
- Grifis
- humanisti.sk
- IMP Kontakt
- In Form Slovakia
- IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže
- KIA Motors Slovakia
- LIDL
- ludialudom.sk
- Mestská knižnica v Bratislave
- Microsoft Slovakia
- Nadácia Allianz
- Nadácia ČSOB
- Nadácia na podporu sociálnych zmien SOCIA
- Nadácia Orange
- Nadácia Pontis
- Nadácia Slovenskej sporiteľne
- Novartis Slovakia
- Perkins School for the Blind (Watertown, Massachusetts)
- Policajný zbor SR
- Profesia
- Sagitta
- Slovak Telekom
- Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu
- Slovenské národné divadlo

- Slovenský národný panel
- Slovenský pacient
- Starion
- Svetová únia nevidiacich
- Švajčiarsko – slovenská obchodná komora
- Švec a spol.
- Tyflocomp
- VIAMO
- VEMA
- Zelená vlna SRo

Ďakujeme všetkým priaznivcom, podporovateľom a individuálnym darcom.

Ďakujeme partnerom verejnej zbierky Biela pastelka

Hlavní partneri
- Rozhlas a televízia Slovenska
- Visual Communication

Mobilní partneri
- Orange Slovensko
- O2 Slovakia
- Slovak Telekom

Strategický partner
- StarmediaCo.

Mediálni partneri
- Azet
- Hokejportal.net
- Rádio Lumen
- Rádio Jemné
- MIAU
- Bigmedia
- Beauty & Woman
- Liek
- Moja Psychológia
- Moje Zdravie

Partneri
- Autoprofit
- BAYER
- DHL
- Kávomaty
- LIONS International
- Mesto Banská Bystrica
- Model Obaly
- Radioreklama
- SAD Zvolen
- VEGUM
- ŽSR

Partneri hlavného eventu
- Extraordinary
- Eurovea
- CVZP – Centrum výnimočnosti a zodpovedného podnikania
- BKIS
- AKS kanal

Podporili nás obchodné reťazce
- BILLA
- Hypernova
- Lidl
- TESCO

Podporili nás obchodné centrá
- Apollo Business Center
- Aupark Shopping Center
- Euronics TPD
- Eurovea Galleria Shopping Center
- MIRAGE SHOPPING CENTER
- OC Centro Nitra
- OC LAUGARICIO
- OC MAX Nitra
- Polus City Center
- Retro Shopping Gallery
- Shopping Palace Bratislava
- Viedenská brána
- ZOC MAX Trenčín
- ZOC MAX Žilina

Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom a priaznivcom, žiakom základných i študentom stredných škôl a regionálnym partnerom, vďaka ktorým sa Biela pastelka dostala k našim darcom.

Ďakujeme partnerom verejnej zbierky Štvornohé oči
- OLEJÁR
- BILLA

Ďakujeme za právnu pomoc
- Škubla & partneri

Ďakujeme za materiálnu pomoc
- Fotovideoshop
- Helga Stolz
- IPOS Slovakia
- Kapos – Ján Korecký
- KARLO GZ
- MAKRO
- Philips Slovakia
- Sekulská keramika
- Terezia company

Ďakujeme mestám a obciam za podporu miestnych aktivít ZO ÚNSS

Ďakujeme všetkým individuálnym i firemným darcom 2%

Obsah

V partitúre ÚNSS nenájdete pomlčky....5
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska....6
Najčastejšie očné ochorenia....7
Organizačná štruktúra....8
Kontakty....9
Kto sú naši klienti....10
Sociálne služby pre ľudí so zrakovým postihnutím....11
Krajské stredisko ÚNSS, Bratislava....16
Krajské stredisko ÚNSS, Nitra....21
Krajské stredisko ÚNSS, Banská Bystrica....25
Krajské stredisko ÚNSS, Košice....30
Krajské stredisko ÚNSS, Žilina....34
Krajské stredisko ÚNSS, Trenčín....38
Krajské stredisko ÚNSS, Prešov....42
Krajské stredisko ÚNSS, Trnava....46
Ovplyvňujeme literu zákona....51
Architektonické bariéry sú pre nás nebezpečné....53
CETIS podáva pomocnú ruku....55
Členovia – náš kapitál....56
Podporujeme všestranný rozvoj našich klientov....60
Michal Handzuš hral za nás....63
OKAmih zo života nevidiacich....65
Chodec s bielou palicou na priechode. Čo s ním?....66
Zdravé oči už v škôlke s Cenou Nadácie Orange....68
Ďakujeme, že nás vidíte. Už 25 rokov....70
Aktivity na našu podporu....71
Finančná správa ÚNSS za rok 2015....73
Poďakovanie....79

Autori
(v abecednom poradí)

Dušana Blašková, Michaela Hajduková,
Igor Harušťák, Marián Horanič, Ľubomíra Horanová,
Marek Macko, Branislav Mamojka, Milan Měchura,
Ivana Potočňáková, Zuzana Rovňáková,
Peter Teplický, Tatiana Winterová, Josef Zbranek

Grafika: Starion, s.r.o.
Fotografie: archív ÚNSS
Fotografie na obálke:
Blanka Mináriková –
Bodkované čítanie
Eva Otrubčáková – Strácanie
Autorky prihlásili fotografie do
súťaže Cesta svetla 2015
Zodpovedá zásadám jasnej tlače

2015

ĎAKUJEME,
že nás vidíte

Únia nevidiacich
a slabozrakých Slovenska

Slovak Blind and Partially Sighted Union
Sekulská 1, 842 50 Bratislava
Slovak Republic
Tel: 02/ 69 20 34 20
Fax: 02/ 69 20 34 47
IČO: 00683876
E-mail: unss@unss.sk
Web: www.unss.sk